Макей ведае, як і дзе лепш адпачыць гэтым летам.

(Чытайце на 7-й стар.)

№№79–80
(3618–3619)

22 мая 2012 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

РЭБУС

Навошта Пуцін едзе ў Мінск?

Першы намеснік старшыні беларускага ўрада Уладзімір Сямашка не выключае, што Аляксандр Лукашэнка і Уладзімір Пуцін будуць абмяркоўваць прыватызацыю беларускіх прадпрыемстваў.

Пра гэта Сямашка заявіў журналістам у кулуарах штогадовага пасяджэння савета кіраўнікоў Еўрапейскага банка рэканструкцыі і развіцця.

У той жа час першы віцэ-прэм'ер Беларусі выказаў меркаванне, што краіна павінна захаваць кантроль над "Беларуськаліем". Ён заявіў, што, на яго думку, Беларусі не варта прадаваць кантрольны пакет гэтага прадпрыемства. Тым не менш продаж да кантрольнага пакета можна абмеркаваць, заявіў ён.

Уладзімір Сямашка таксама дадаў, што расійскі КамАЗ і беларускі МАЗ цяпер вядуць перамовы аб стварэнні сумеснага прадпрыемства — "РосБелАвто". Ён выказаў меркаванне, што гэты працэс цяпер на экватары ці ўжо нават пераваліў за экватар. На думку віцэ-прэм'ера, пэўнае рашэнне будзе прынята ўжо ў гэтым годзе.

Акрамя таго, Беларусь гатова абмяркоўваць пытанне прыцягнення капіталу на развіццё беларускай часткі нафтаправода "Дружба" (паўночная і паўднёвая веткі). *"Перамоў такіх прадметных аб продажы... Я б не сказаў, што яны вядуцца. Але мы заўсёды казалі аб тым, што нафтаправод "Дружба" ў ліку прадпрыемстваў, знакавых для Беларусі, і мы гатовыя абмяркоўваць з любым партнёрам удзел у капітале гэтага прадпрыемства. Але пакуль канкрэтных прапаноў няма"*, — прызнаў Уладзімір Сямашка.

Візіт прэзідэнта Расіі Уладзіміра Пуціна ў Мінск запланаваны на 31 мая.

ТЫМ ЧАСАМ

"Для Пуціна візіт у Беларусь — гэта як візіт у Разанскую ці Ленінградскую вобласць", — так пракаментаваў будучы візіт у Мінск Уладзіміра Пуціна былы дарадца Адміністрацыі прэзідэнта Расіі Глеб Паўлоўскі.

На яго думку, візіт у Мінск для Пуціна мае не больш як сімвалічны характар і ніякай асаблівай увагі яму надаваць не трэба.

Дарэчы, Глеб Паўлоўскі ў свой час сустракаўся з Аляксандрам Лукашэнкам і таму мае свае ўражанні ад беларускага кіраўніка. *"Падчас майго інтэрв'ю быў такі цікавы момант, калі ён сказаў, што калі Беларусь стане часткай Расіі, то Масква атрымае беларускіх партызан у Падмаскоўі. Гэта погляд чалавека з партызанскай псіхалогіяй. Гэта погляд партызана, які захапіў горад"*, — сказаў Глеб Паўлоўскі ў інтэрв'ю "Польскаму радыё".

Прибыль Нацбанка упала в 4,8 раза

Национальный банк Беларуси в 2011 году получил прибыль в размере 25,6 миллиарда рублей, что в 4,8 раза меньше, чем годом ранее.

Такие данные содержатся в отчете Нацбанка, утвержденном указом от 18 мая 2012 года.

20,5 миллиарда рублей из полученной прибыли были направлены в резерв Агентства по гарантированному возмещению банковских вкладов (депозитов) физических лиц, 5,1 миллиарда — в резервный фонд.

Кстати, расходы на содержание Национального банка значительно выше его прибылей. В 2011 году они составили 301,2 миллиарда рублей, на капитальные вложения было направлено 121,1 миллиарда, передает Агентство финансовых новостей.

Неспокойно на авторынке

С 1 августа в Беларуси планируют ввести утилизационный экологический сбор на ввозимые из-за границы иномарки.

Предполагается, что он будет оплачиваться на таможне одновременно с уплатой всех пошлин, а если машина собрана в России — до ее постановки на учет. Предварительно озвучены такие цифры. На авто российской сборки пошлины вовсе не будет либо она составит около 300 долларов, а на все остальные машины пошлина составит от 795 до 19.600 долларов (в зависимости от возраста авто и объема двигателя). Эти средства пойдут в бюджет страны, в которую ввезено авто и где оно будет впоследствии утилизироваться. Если решение будет принято, то привезти автомобиль из-за границы будет слишком дорого, и весь российский автохлам перекочует к нам.

АКТУАЛИИ

Светлана **КАЛИНКИНА**

Ау, гарант!

...Белорусы любят сравнивать свою жизнь с той, которой живут соседи. Вот Москва нынче ходит-бродит. Одни шествия разгоняют, на других полиция вежливо предупреждает собравшихся через громкоговорители: "Осторожно, ступеньки!" Тут, у нас, многие запутались: что там происходит — полицейский произвол или разгул демократии? Объясняю: ни одну акцию оппозиции в России не запретили; митинги и шествия, согласованные с властями, проходят мирно, несанкционированные — разгоняют. Когда 8 мая толпа пошла по несанкционированному маршруту, да еще в полицию полетели бутылки и куски асфальта, случился жесткий разгон. А вот писатели на своей "контрольной прогулке" спокойно прошлись. Минимум 15 тысяч человек — и писатели, и читатели — вышли одновременно проверить, можно ли ходить по Москве без политических лозунгов, но не получая на это никаких разрешений. Оказалось, можно. Следом пошли художники, объявили о планах подобных прогулок музыканты, актеры, врачи...

А помните, что у нас было, когда проходили "молчаливые акции"? Спецназ употел, хватая тех, кто не имел никаких лозунгов, никаких плакатов, но "несанкционированно" молчал.

Как же так получается? Неужели наша Конституция с северокорейской переписана, а российская — с американской?

Вы будете удивлены, но статья, касающаяся демонстраций и митингов, в Конституции России вообще не содержит слово "свобода". Она (ст.31) гласит: "Граждане Российской Федерации имеют право собираться мирно без оружия, проводить собрания, митинги и демонстрации, шествия и пикетирование".

Опыт подсказывает, что это плохая формулировка — "имеют право". Ее потом такими условиями можно сопроводить, что реализовать это право не будет никакой возможности. Другое дело белорусская Конституция — она куда более точна и конкретна. Статья 35 гласит: "Свобода собраний, митингов, уличных шествий, демонстраций и пикетирования, не нарушающих правопорядок и права других граждан Республики Беларусь, гарантируется государством".

Внимание! Наша Конституция нам гарантирует в этом смысле не просто право проводить демонстрации, шествия и пикеты, а СВОБОДУ проведения этих мероприятий. То есть наша Конституция круче, демократичнее.

Что такое свобода?

"Свобода вероисповедания" — это значит, что человек сам выбирает, какому Богу верить, ни у кого не спрашивая. "Свобода передвижения" подразумевает, что человек куда хочет, туда и едет, там и живет, без всяких официальных дозволов. "Свобода выбора профессии" означает, что никто не может тебя заставить быть пекарем, если ты в душе художник. "Свобода выбора спутника жизни" — это когда никто никого не может женить или выдать замуж насильно, но точно так же не может запретить совершить роковую ошибку. Свобода — это когда запретить, ограничить нельзя. Вернее, ограничение может быть только одно — реализовывая свое право, ты не должен ущемлять права и свободы других людей.

Как известно, у нашей Конституции есть гарант. Он получает зарплату за то, чтобы Основной закон страны не на полках магазинов пылился, а чтобы он реально исполнялся. Ау, гарант! Вы можете в Конституции найти слово "свобода"? Понятно, что это слово вам может не нравиться, у вас может возникнуть непреодолимое желание замарать его по тексту черным маркером. Но с подобными желаниями надо бороться. Мне вот тоже не нравится, что наш Основной закон не лишает избирательного права людей, отпивших мозги и совесть. Я считаю это абсурдом, что людей, которым не доверяют даже воспитание их собственных детей, лишая родительских прав, в то же время доверяют решать судьбу государства. И все же я не иду гонять алкашей с избирательных участков. Точно так же — нравится — не нравится — но Конституцию должен выполнять и глава государства, тем более что именно он по должности клянется быть ее гарантом.

И это вам не девушке в любви клясться, имея свободу выбора на ней не жениться. Это работа, это профессиональная обязанность президента — следить, чтобы страна всегда и везде жила в соответствии с Конституцией. И мгновенно вмешиваться, если кто-то где-то повел себя вопреки Основному закону.

Вот только некоторые последние примеры, когда представители власти не позволили гражданам нашей страны реализовать их конституционное право на свободу собраний и митингов.

Ни одно неофициальное мероприятие, приуроченное к Первомаю, местные власти не разрешили.

Объединенная гражданская партия подала по стране 115 заявок на проведение в середине мая пикетов за честные выборы — и ни одного положительного ответа.

Молодежь из Солигорска надумала 26 мая провести даже не шествие и не митинг, а велопробег, приуроченный к годовщине референдума, на котором исторические белорусские символы были заменены на новодел в советском духе. И тоже запрет.

Ау, гарант! "Государство гарантирует свободу проведения..." Может, хватит изображать из себя слепоглухонедееспособного.

Возможно, наш гарант просто не знает и не понимает, что такое "свобода". Конституционный суд Беларуси действительно никогда не решался провести ликбез, растолковав этот основополагающий термин применительно к митингам и демонстрациям. Но мы не одни в этом мире, вот, например, российский Конституционный суд пока не достиг такой стадии профессиональной импотенции (от лат. impotentia — слабость, бессилие).

Цитирую Определение Конституционного суда РФ от 2 апреля 2009 г. №484-О-П:

"Орган публичной власти не может запретить (не разрешить) проведение публичного мероприятия, — он вправе лишь предложить изменить место и (или) время его проведения, причем такое предложение обязательно должно быть мотивированным и вызываться либо необходимостью сохранения нормального и бесперебойного функционирования жизненно важных объектов коммунальной или транспортной инфраструктуры, либо необходимостью поддержания общественного порядка, обеспечения безопасности граждан (как участников публичного мероприятия, так и лиц, которые могут находиться в месте его проведения в определенное для этого время)..."

Предельно понятно сказано: запретить никто не может. Потому что Конституция дает людям такое право. Сказано, подчеркиваю, не мной, а докторами-профессорами-авторитетами в юриспруденции.

Не нравится? Это бы слово "свобода" да каленым железом из памяти людей!..

Каждый имеет право на такие мысли. Но только у себя дома, на кухне, в статусе частного лица. Потому что пока политические свободы нам гарантированы Конституцией. А президент по должностным обязанностям ее гарант, ее сторож. Не нравится Конституция, не нравится то, что в ней написано? Так никто никого на президентский пост силой не тянул, кандалами к креслу не приковывал. С другой стороны, если сторож ни черта не сторожит и, наоборот, готов урвать от того, что взялся охранять, то напрашивается простой вывод: он профнепригоден. Я правильно понимаю?

ДЭМАКРАТЫЯ ПА-БЕЛАРУСКУ

Сяргей Каваленка — у магілёўскай калоніі

Віцебскі абласны суд не задаволіў касацыйную скаргу актывіста КХП—БНФ Сяргея Каваленкі. Такім чынам, прысуд суда першай інстанцыі, які прыгаварыў Каваленку да 2 гадоў і 1 месяца пазбаўлення волі за парушэнне ўмоў адбывання "хатняй хіміі", застаўся ў сіле.

Нягледзячы на хадайніцтвы абароны, на разгляд касацыйнай скаргі самога Сяргея Каваленку з віцебскага СІЗА не прывезлі. Усё вырашылася без яго. Тым часам напярэдадні разгляду касацыі Сяргей распачаў другую запар галадоўку, патрабуючы ў тым ліку незалежнага суда.

Не змагла трапіць на судовае пасяджэнне і жонка вязня — Алена. Раніцай у дзень разгляду касацыі яе разам з актывісткай "Еўрапейскай Беларусі" Аленай Семенчуковай і стрыечным братам Сяргея Каваленкі Канстанцінам Чарновым затрымалі за тое, што перад будынкам суда яна спрабавала зрабіць надпіс "Свабоду Каваленку".

"Затрыманне адбывалася даволі брутальна, — расказала карэспандэнту "Народнай Волі" Алена Каваленка. — *Нас траіх затрымлівалі 12 чалавек, якія пад'ехалі на чатырох машынах — трох легкавых і адным міліцэйскім уазіку. З крыкамі "Стаяць, с..і, будзем страляць!" нас запіхвалі па розных машынах. Пакуль мяне цягнулі ў машыну, я ўпусціла з рук фотаапарат. Службісты, сярод якіх былі і супрацоўнікі КДБ, доўга раіліся, ці вяртаць мне фотаапарат. Хвілін праз 20, пераглядзеўшы ўсе фотаздымкі, тэхніку вярнулі...*

У выніку на ўсіх нас былі складзены пратаколы па артыкуле 17.1 Адміністрацыйнага кодэкса — "Дробнае хуліганства". Нягледзячы на тое што я казала, што ўсё зрабіла сама, склалі тры пратаколы. Суд па маёй адміністрацыйнай справе павінен адбыцца 30 мая. Самае прыкрае, што з-за затрымання я не змагла трапіць на судовае пасяджэнне па справе мужа, бо агулам ад затрымання да складання пратаколаў прайшло 6—7 гадзін..."

Аб тым, што прысуд Сяргею пакінулі без змен, Алена Каваленка даведалася постфактум: *"Убачыцца з мужам у мінулую пятніцу* (дзень разгляду скаргі. — **Аўт.**) *мне не ўдалося. У СІЗА мне сказалі, што з суда не прыйшлі неабходныя паперы, а ў судзе сцвярджалі, што дакументы адпраўлены ў СІЗА".*

На наступны дзень, 19 мая, Сяргея Каваленкі ў Віцебскім СІЗА ўжо не было: *"Я хацела аддаць яму перадачу, але ў СІЗА сказалі, што Сяргея ў іх няма, бо яго этапіравалі. Толькі ў панядзелак я даведалася, што муж знаходзіцца ў калоніі агульнага рэжыму №19 у Магілёве. Там пацвердзілі гэты факт. Пра стан мужа я пакуль нічога не ведаю. Ці галадае, як адчувае сябе?.. Нічога. Спадзяванні цяпер толькі на лісты ад яго ці на спатканне..."*

Віталь ГАРБУЗАЎ.

ТЫМ ЧАСАМ

Збілі за сцяг

Грамадскі актывіст Андрэй Молчан пры затрыманні вечарам у суботу быў моцна збіты міліцыянерамі.

У знак салідарнасці з Сяргеем Каваленкам хлопец разгарнуў нацыянальны бел-чырвона-белы сцяг каля ўніверсама "Першамайскі" ў Мінску і пачаў рухацца з ім уздоўж вуліцы.

"На мяне адразу накінуліся супрацоўнікі міліцыі, спрабавалі вырваць з рук сцяг. Сталі збіваць. Білі чалавек пяць, не менш. Гэта былі супрацоўнікі міліцыі ў форме. Збівалі кулакамі, нагамі. Потым паклалі на зямлю, надзелі кайданкі і павалаклі да машыны. Запіхнулі туды сілай. У машыне працягвалі збіваць. Далей я мала што памятаю. Губляў прытомнасць некалькі разоў. Апрытомнеў у аддзяленні міліцыі Першамайскага раёна. Выклікалі "хуткую". У бальніцу разам са мной паехаў супрацоўнік міліцыі. Не адыходзіў ад мяне ні на крок, а потым, калі сказалі, што мяне кладуць у шпіталь, з'ехаў. Больш яны тут пакуль не з'яўляліся", — распавёў Андрэй Молчан.

Карэспандэнт "Народнай Волі" наведаў Андрэя ў Бальніцы хуткай медыцынскай дапамогі. Актывіст ляжыць у аддзяленні спалучанай траўмы.

— З раніцы ў мяне моцна балела галава, зараз лягчэй, — гаворыць Андрэй Молчан. — Медыкі паставілі мне дыягназ — закрытая чэрапна-мазгавая траўма, да таго ж быў зроблены здымак сківіцы. Ёсць падазрэнні на пералом...

Я яшчэ не вырашыў, ці буду абскарджваць у судзе дзеянні супрацоўнікаў міліцыі. Я не запомніў прозвішчы ніводнага з іх. Аднак той, хто суправаджаў мяне ў бальніцу, сказаў, што пасля выпіскі мяне можа чакаць суд. Нібыта на мяне складзены пратакол за пікетаванне ў недазволеным месцы. Верыць гэтаму ці не — я не ведаю, але ад іх можна чакаць чаго заўгодна.

Прэс-сакратар ГУУС Мінгарвыканкама Аляксандр Ластоўскі заявіў, што не мае ніякай інфармацыі наконт гэтага інцыдэнту. І таму пракаментаваць нічога не можа.

БЕЗЗАКОННЕ

Хто яны, мядзведнікі?

Што стала прычынай узмоцненага ціску сілавых структур на актывістаў маладзёжных арганізацый?

Маладых людзей затрымліваюць пасля правядзення дазволеных уладамі акцый, абвінавачваюць у дробным хуліганстве і караюць арыштамі. Як толькі тыя выходзяць на волю, іх зноў хапаюць, нават у кватэрах, і зноў саджаюць на суткі.

Што стаіць за дзеяннямі сілавікоў — невядома. Адны лічаць, што новапрызначаны міністр унутраных спраў дэманструе стараннасць. Другія — што моладзь запалохваюць, каб не надумалі прыўнесці ў нашу рэчаіснасць досвед расійскіх пратэстаў.

У любым выпадку за кратамі зараз знаходзіцца лепшы актыў "Маладога фронту", не зарэгістраванай, але самай актыўнай маладзёжнай арганізацыі.

Калі падсумаваць статыстыку арыштаў за апошнія 10 месяцаў, то ў Міколы Дземідзенкі атрымліваецца 52 сутак арышту, ва Уладзіміра Яроменка — 56, Зміцера Крамянецкага — 60, больш за ўсіх "назбіралася" ў Рамана Васільева — 83 дні за кратамі... І гэта далёка не ўвесь спіс. Прычым прозвішчаў у ім дзясяткі.

"Людзі ў нашым грамадстве прызвычаіліся да гэтай з'явы. Раней да сотні чалавек прыходзіла сустрэць таго ці іншага актывіста пасля таго, як ён адбыў арышт. Салідарнасць — гэта ж вельмі важная рэч. Цяпер жа прыходзяць толькі сваякі і блізкія сябры", — кажа маладзёжная актывістка Кася Галіцкая.

Прычым улады зноў задзейнічалі тактыку ізаляцыі актывістаў, выкарыстоўваючы войска. **14 мая Міхаіла Мускага, які за 10 месяцаў агулам адседзеў 65 сутак арышту, схапілі і адвезлі пад Лепель, у вайсковую часць. Пасля гэтага сувязь з хлопцам знікла.**

Канешне, і раней маладых людзей хапалі і саджалі, нічога асабліва новага ў гэтым няма. Але цяпер сілавікі дзеля гэтага задзейнічалі новы метад. Праўда, для іх ён, можа, і новы, але для злодзеяў — стары як свет.

Усё вельмі проста: можна патрапіць у любую кватэру, нават калі ў цябе адсутнічае кваліфікацыя злодзея-мядзведніка. Дастаткова толькі мець ключы альбо іх копію. Вось так на кватэры затрымалі Паўла Сяргея — адкрылі копіяй ключа і зайшлі. Хлопца кінулі соннага на падлогу, а потым пацягнулі ў машыну. У міліцыі абвінавацілі ў тым, што ён нецэнзурна лаяўся. Суддзю не засмуціла, што чалавек, які быў дома адзін, калі раптам і вырашыў бы пасярод ночы памацярыцца, то як мінімум павінен быў звяртацца да кагосьці. І няважна, што сведкі таго, як чалавек ужываў нецэнзурную лексіку, — міліцыянеры, якія затрымалі яго ў кватэры, а не ў грамадскім месцы.

Дарэчы, у гэтую кватэру напярэдадні "Чарнобыльскага шляху" ўжо наведваліся невядомыя. Тады хлопцаў, якія прыйшлі дахаты, чакаў сюрпрыз: на падлозе былі раскіданыя іх рэчы з шафы, па ўсёй кватэры валяліся паперы, кніжкі. Уладзь Яроменак супакоіў сваіх сяброў: "Усё нармальна, зніклі пару сцягоў, а так усё на месцы". Тыя заўважылі, каб не надта радаваўся, а ўсё праверыў, маўляў, такая сітуацыя, што лепш няхай нешта знікне, чым з'явіцца тое, чаго дахаты не прыносіў.

Яроменак распавёў на судзе, што пакуль ён адбываў адміністрацыйны арышт, нехта скарыстаўся ключамі ад кватэры. Ды, як потым высветлілася, не толькі скарыстаўся, а яшчэ і дублікат зрабіў. Адкуль у невядомых ключы? Можна толькі здагадвацца. Бо ў арыштаваных міліцыя забірае ўсе рэчы, робіць адпаведны вопіс, трымаючы рэчы ў камеры захоўвання. Зразумела, што чалавек з вуліцы туды так проста не патрапіць.

Актывістка Наста Шулейка была арыштавана 20 красавіка. Пасля таго як дзяўчына вярнулася ў сваю кватэру, то ўбачыла, што няма камп'ютара, прынтара, дыктафона, флэшак ды іншых носьбітаў інфармацыі. З кватэры актывісткі зніклі і банеры, зразумела, якога зместу. Наста звярнулася ў праваахоўныя органы наконт крадзяжу, але там ёй далі дзіўны адказ: паколькі слядоў узлому няма, то справу будуць кваліфікаваць як "гасцёўны крадзеж". Цікава, што гэта за госці, якіх гаспадар не бачыў? Тым больш што гаспадара і дома не было.

Наста Шулейка цяпер знаходзіцца ў польскім Гданьску. Дзяўчына паведаміла, што літаральна днямі нехта зрабіў старонку ў сацыяльных сетках і выклаў у інтэрнэт фотаздымкі, якія былі толькі ў тым ноўтбуку, што знік з яе кватэры.

— Мяркую, што гэта рабілася з адзінай мэтай — абліць мяне брудам, — гаворыць Наста. — *Але самае галоўнае, што вось ён — доказ таго, што мой камп'ютар у руках невядомага чалавека. Ёсць жа ІР-адрасы, і высветліць, дзе і ў каго знаходзіцца мой камп'ютар, для адпаведных структур не праблема. Дык як гэта кваліфікаваць? У мяне скралі асабістых рэчаў амаль на тры тысячы долараў. Маю персанальную інфармацыю, мае здымкі выклалі ў інтэрнэт. Я ўжо не кажу пра такія артыкулы, як пранікненне ў чужое жыллё, крадзеж чужой маёмасці...*

Можна задацца пытаннем: ці можа такое ўвогуле адбыцца? Можа, нейкія злодзеі знайшлі доступ да рэчаў у міліцэйскіх камерах захоўвання, а службоўцы тут ні пры чым?

Хацелася б верыць! Але прыгадваецца расповед маці Ірыны Халіп. Яна знаходзілася ў кватэры дачкі, калі пачула, як нехта спрабуе адчыніць дзверы ключом. І гэта пры тым, што гаспадары кватэры — Ірына і Андрэй Саннікаў — знаходзіліся пад вартай у ізалятары КДБ. Калі невядомы пачуў, што ў кватэры нехта ёсць, адразу "зліняў".

Дык хто ж стаіць за гэтымі пранікненнямі ў кватэры? Хто выносіць з іх дарагую тэхніку?

Наста Шулейка не выключае, што гэта робіцца з дазволу кіраўніцтва сілавікоў. Дзяўчына кажа, што, можа, гэта нейкі новы спосаб атрымання дадатковага заробку і ён узаконены нейкімі інструкцыямі зверху. Ну, тады трэба давесці да ведама ўсіх іншых грамадзян: маўляў, некаторыя артыкулы законаў у нашай краіне не дзейнічаюць, а калі ў вас знік з дома камп'ютар, то няма чаго скардзіцца. Не здзіўляйцеся: у той час, калі вас трымаюць у пастарунку альбо ў ізалятары, вашу кватэру чысцяць тыя ж мядзведнікі.

Пакуль жа маладафронтаўцы сваімі сіламі спрабуюць вырашыць праблему, ад якой за вярсту патыхае беззаконнем. Яны распачынаюць двухтыднёвую кампанію салідарнасці са сваімі арыштаванымі паплечнікамі. Актывісты будуць звяртацца да амбасадараў краін Еўрасаюза і ЗША. Яны будуць дабівацца ад міжнародных праваабарончых арганізацый, каб тыя прызнавалі арыштаваных вязнямі сумлення і патрабавалі спыніць бязмежжа пэўных структур. Ці будзе гэта мець плён — паглядзім.

Любоў ЛУНЁВА.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
22 МАЯ 2012 г.

БЕЗ РЭТУШЫ

Валерый КАРБАЛЕВІЧ

Апазіцыйная хунта ў эміграцыі

Апошнім часам у асяроддзі беларускай апазіцыі, асабліва ў эмігранцкай яго частцы, ажыўлена абмяркоўваецца пытанне неабходнасці або мэтазгоднасці існавання ценявога ўрада за мяжой. Былы палкоўнік Уладзімір Барадач нават абвясціў пра стварэнне аргкамітэта па фарміраванні пераходнага ўрада.

Увогуле сам інстытут ценявога ўрада як альтэрнатыва дзейнай уладзе — распаўсюджаная з'ява ў свеце. Прычым не толькі ў дэмакратычных краінах. Мусіць, нядрэнна, каб ён быў створаны і ў Беларусі. Каб стаць рэальным палітычным цэнтрам, ценявы ўрад павінен быць органам аб'яднанай апазіцыі, яе штабам і рупарам. Ён павінен увасабляць сабой ідэю альтэрнатывы, што вельмі важна цяпер для краіны. То бок гэты ўрад павінен прапанаваць праграму рэформ, шлях выхаду з крызісу, тактыку барацьбы, выступаць з ініцыятывамі, заявамі і інш.

Вось цяпер Еўрапейскі Саюз прапануе новую праграму для Беларусі — "Еўрапейскі дыялог па мадэрнізацыі". Не вельмі зразумела, на каго арыентаваны гэты праект. Афіцыйныя ўлады ад яго катэгарычна адмяжоўваюцца, апазіцыя раз'яднаная. Вось каб быў ценявы ўрад, то ён мог бы быць органам, які прапаноўвае гэтую праграму мадэрнізацыі грамадству ад свайго імя. І тады падчас выбараў у абывацеляў не ўзнікала б пытанне, якое стала ўжо для Беларусі амаль культавым: а хто замест Лукашэнкі?

Ценявы ўрад мог бы мець сваё прадстаўніцтва і ў замежжы, але знаходзіцца павінен унутры краіны. Гэта прынцыпова. Бо толькі ў такім выпадку ён можа рэальна, а не фармальна выконваць функцыю альтэрнатывы дзейнай уладзе.

У найноўшай гісторыі Беларусі ёсць досвед стварэння такога ўрада. У 1991—1994 гадах існаваў ценявы ўрад, створаны Беларускім Народным Фронтам. У другой палове 1990-х гадоў апазіцыя сфарміравала Нацыянальны выканаўчы камітэт на чале з Генадзем Карпенкам. Але з розных прычын гэтая структура не стала моцным апазіцыйным палітычным цэнтрам, яна існавала больш фармальна, на паперы. Перад прэзідэнцкімі выбарамі 2010 года нешта падобнае спрабавалася стварыць, але гэта хутчэй была піяр-акцыя, рабілася яна не ўсур'ёз.

Ценявыя ўрады ў замежжы ствараюцца толькі тады, калі ў краіне існуе жорсткая дыктатура, і ўсе легальныя сродкі палітычнай барацьбы ўнутры краіны вычарпаныя. У Беларусі гэтага пакуль няма. Апазіцыйныя партыі існуюць афіцыйна, маюць свае офісы, могуць удзельнічаць у выбарчых кампаніях, ладзіць агітацыю і інш.

Таму сэнс стварэння эмігранцкага ценявога ўрада незразумелы. Тэарэтычна разважаючы, такая структура магла б быць сфарміравана дзеля каардынацыі і акумуляцыі міжнароднай дапамогі беларускай дэмакратыі, каб быць у сталым кантакце з кіраўніцтвам Еўрапейскага Саюза, ЗША. Але гэтую функцыю такі ценявы ўрад можа выканаць толькі пры ўмове, што ўнутраная апазіцыя прызнае яго сваім прадстаўніком у замежжы. Без гэтай умовы незразумела, каго гэты орган можа прадстаўляць. Самога сябе? Дык такіх структур можна паўтвараць два дзясяткі. Амаль у кожнай еўрапейскай краіне, дзе ёсць беларускія палітэмігранты. Сэнсу ў гэтым няшмат.

Уладзімір Барадач элегантна абмінуў гэтую ўмову. Ён заявіў, што ўся апазіцыя кантралюецца КДБ. І адною гэтай фразай выкрасліў сотні людзей, якія шмат гадоў вядуць змаганне ў вельмі неспрыяльных умовах.

Яшчэ цікава тое, што Уладзімір Барадач плануе стварыць свой урад з афіцэраў, супрацоўнікаў сілавых структур. Акалічнасць даволі дзіўная. Урад з вайскоўцаў у свеце звычайна называюць ваеннай хунтай. Апазіцыйная хунта ў эміграцыі — такой экзотыкі свет яшчэ не бачыў.

Існуе думка, што беларускі ўрад у выгнанні ўжо існуе — гэта Рада БНР. Але справа ў тым, што гэтая структура не можа лічыцца ценявым урадам апазіцыі ў класічным разуменні гэтага паняцця. І нават не таму, што апазіцыя яго не выбірала, не прызначала. Ценявы ўрад паводле свайго статусу павінен прапаноўваць свой варыянт развязвання праблем, якія стаяць перад краінай, мець праграму, якую ён збіраецца рэалізаваць у выпадку прыходу да ўлады, выступаць з канкрэтнымі ініцыятывамі па розных эканамічных, сацыяльных, знешнепалітычных пытаннях.

У Рады БНР іншая функцыя. Гэта гістарычны сімвал. Яна выконвае ролю маральнага аўтарытэту, легітымнасць якога сягае ў гісторыю. Рада БНР спрабуе выкарыстаць гэты аўтарытэт дзеля таго, каб уплываць на ратаванне суверэнітэту тады, калі бачыць пагрозу незалежнаму існаванню Беларусі. Шырэйшую функцыю яна сама на сябе браць не хоча. І, магчыма, мае рацыю.

Увогуле, усе гэтыя гульні вакол ценявога ўрада ў замежжы — ад бяссілля, безвыніковасці, няздольнасці зрабіць нешта рэальнае.

(svaboda.org)

ЭКСПЕРТЫЗА

Для развіцця карупцыі зроблена ўсё

Узровень карупцыі ў Беларусі за час кіравання Лукашэнкі вырас да маштабаў, якія пагражаюць нацыянальнай бяспецы краіны, сцвярджае сябра экспертнай групы міжнароднай антыкарупцыйнай сеткі Transparency International юрыст ***Галіна Дрэбезава.***

Аднак чыноўнікі, у тым ліку вышэйшае кіраўніцтва краіны, у лепшым выпадку аддаюць перавагу таму, каб гэтую праблему не заўважаць, у горшым — актыўна супрацьстаяць любым спробам змяніць сітуацыю.

Галіна Дрэбезава адзначае, што ў апублікаваным на днях рэйтынгу міжнароднай арганізацыі Transparency International Беларусь, заняўшы 155-е месца з 163 дзяржаў свету, увайшла ў дзясятку краін з самымі спрыяльнымі ўмовамі для развіцця карупцыі. Адбываецца гэта ў тым ліку і таму, што адсутнічае празрыстасць і адкрытасць у працы органаў кіравання.

Праблема не толькі Беларусі, але і ўсіх постсавецкіх краін у тым, што ўзровень распаўсюджвання карупцыі тут атаясамліваюць з колькасцю ўзбуджаных крымінальных спраў або пасаджаных у турму хабарнікаў. Але гэта, з пункту гледжання міжнароднай ацэнкі, не ёсць асноўны крытэрый: галоўнае не ў тым, колькі злавілі карупцыянераў, а ў тым, каб выкараніць умовы, якія спрыяюць развіццю карупцыі. У выніку ў краіне зацверджана дзяржаўная праграма па барацьбе з карупцыяй, але шмат якія палажэнні не працуюць і ніхто не нясе адказнасці.

СМЕХАТУРА

На двух крэслах...

***Уладзімір СЛАБКО** — старшыня прафкама работнікаў сельскай гаспадаркі знакамітага агракамбіната "Сноў" Нясвіжскага раёна. І ён жа... намеснік старшыні праўлення агракамбіната па ідэалогіі. Дзве, так бы мовіць, узаемавыключальныя пасады ў адной асобе. Проста ўнікальны выпадак у гісторыі сусветнага "трэд-юніёнства" — ні больш ні менш...*

Як я ўведаў (абсалютна выпадкова) пра такі феномен, то — само сабою — працяло пытанне: як сталася, што лідар прафсаюзнай арганізацыі, які пакліканы абараняць інтарэсы і правы сноўскіх аграрыяў, адначасова з'яўляецца і намеснікам старшыні праўлення агракамбіната, то бок прадстаўніком адміністрацыі? Фактычна спадар Слабко — адзін у дзвюх іпастасях. Ну проста нонсенс нейкі, бо як можна слугаваць і тым і другім адначасова?.. Канечне, калі партыя ленінцаў была "розумам, гонарам і сумленнем", то камуна-прафсаюзнае двуадзінства мела месца быць. Але народ такому "сумяшчальніцтву" вынес свой прысуд, хай сабе і ў форме анекдота...

Старшыня на агульным сходзе калгаснікаў:

— Заўтра, таварышы, вас будуць вешаць! Пытанні ёсць?

— А вяроўчыну сваю прыносіць ці прафсаюз забяспечыць?

Непахісны блок камуністаў, беспартыйных і прафсаюзаў загадаў доўга жыць, але — па ўсім — леташнія атожылкі зусім не ўсохлі, а толькі дзіўным чынам муціравалі. Цяпер адно замест непахіснага блока — вертыкальная змычка: некаторыя начальнікі ўсклалі на сябе і лідарства ў прафкамах, і кіраўнічую функцыю ў адміністрацыі. Не зразумела толькі, чый бок у выпадку канфлікту паміж рабочымі і наймальнікамі возьме такі "двуадзіны" сумяшчальнік.

Агракамбінат "Сноў" — адна з лепшых гаспадарак на Міншчыне, высокарэнтабельная, але гэта зусім не азначае, што паміж працоўным людам і кіраўніцтвам поўнае ўзаемаразуменне і ўсялякая адсутнасць канфлікту інтарэсаў. Апроч таго, узнікае пытанне: наколькі маральна прафсаюзнаму лідару навязваць людзям дзяржаўную (а дзяржава ў нас — вядома хто) ідэалогію ўвогуле?.. І потым, у чым сутнасць дзейнасці старшыні прафкама, які сядзіць на двух крэслах?.. Можа, і заработная плата "двухкрэславая"?

Надоечы патэлефанаваў

Уладзіміру Аляксандравічу Слабко ды наўпрост і пытаюся:

— Спадар Слабко, калі ўзнікаюць спрэчныя пытанні паміж работнікамі — членамі прафсаюза і адміністрацыяй, чый бок абараняеце?

— Знаходзім паразуменне, кансэнсус... Тут галоўнае — партнёрскія стасункі, узаемадзеянне на карысць справе. Кожныя тры гады прафкам заключае калектыўную дамову з адміністрацыяй, праўленнем агракамбіната... Па сутнасці, якраз на партнёрстве грунтуецца мая работа.

— То, можа, і зарплаты ў вас дзве? Працуеце ж на два франты...

— Пасады дзве — значыцца, і зарплаты дзве. Работы хапае, бо ў нас болей за дзве тысячы работнікаў, і фактычна ўсе з'яўляюцца членамі прафсаюзнай арганізацыі...

Выслухаўшы такое, адразу ўявіў карцінку: англійскія шахцёры выйшлі на страйк (такое здараецца ледзь не кожны год), з тым каб дамагчыся ад працадаўцаў павышэння заработнай платы, а іхны прафсаюзны лідар у гэты час атрымлівае зарплату ад наймальнікаў... Фантасмагарычная сітуацыя, нерэальная і абсурдная... Такога лідара гарнякі закідалі б тухлымі яйкамі імгнення. Але тое, што ў іх недапушчальна ні пры якіх абставінах, у нас — будзённая справа. Сноўская вертыкаль, па ўсім, вярнулася да старой ідэалагемы: прафсаюзы — школа камунізму... З той толькі розніцай, што замест ленінізму цяпер — ну, вядома што...

Маю выснову пацвердзіў і сам Уладзімір Аляксандравіч. На пытанне, да чаго ўсё-такі зводзіцца работа намесніка старшыні праўлення па ідэалогіі, адказаў досыць красамоўна: *"Ведаеце, работа ідэолага — гэта як раней праца парторга: галоўнае — не скрывіць лінію партыі, весці тлумачальную работу з насельніцтвам, каб яно правільна разумела палітыку дзяржавы..."*

Пра тое, што палітыка дзяржавы і інтарэсы прафсаюзаў могуць не супадаць, весці гамонку не выпадала — тут адвеку канфлікт інтарэсаў. Але гэта ў праклятых капіталістаў вечны канфлікт з рабочым людам, а ў блаславёным Снове вертыкаль улады і прафсаюз жывуць у братняй любові. Два крэслы — ніякая не памеха, нават калі б іржавы цвік на адным з іх трохі і муляў сумленне: прызвычаіцца можна да ўсяго...

Георгій ЧЫГІР.

БЕЛАРУСЬ—ЕЎРОПА

Яшчэ адна ўмова

Умовай збліжэння паміж Еўрапейскім Саюзам і Беларуссю з'яўляюцца не толькі выкананне Мінскам палітычных патрабаванняў ЕС, але і ўступленне Беларусі ў Сусветную гандлёвую арганізацыю. Пра гэта гаворыцца ў прадстаўленым Еўракамісіяй дакладзе аб прыярытэтах і арыенцірах Еўрапейскай палітыкі суседства.

"Разам з палітычнымі ўмовамі ўступлення ў СГА з'яўляецца неабходнай умовай для паляпшэння гандлёвых адносін паміж ЕС і Беларуссю. Беларусь падала заяўку на ўступленне ў СГА ў 1993 годзе, але прагрэс на перамовах быў абмежаваным і палітычная прыхільнасць аказваецца недастатковай", — гаворыцца ў дакуменце, перадае РІА "Навіны".

У дакладзе таксама паведамляецца, што Беларусь выступае за пабудову адзінай эканамічнай прасторы з Расіяй і Казахстанам і што ЕС прыпыніў у дачыненні да Мінска дзеянне рэжыму гандлёвых прэферэнцый.

У сваю чаргу еўракамісар па пытаннях пашырэння і Еўрапейскай палітыкі суседства Штэфан Фюле, які прадстаўляў даклад, заявіў, што ЕС працягне палітыку санкцый у дачыненні да беларускіх улад у адказ на існуючыя ў краіне, на яго думку, палітычныя рэпрэсіі, а таксама будзе аказваць падтрымку беларускай грамадзянскай супольнасці.

Дарэчы, у маі ў Міністэрстве замежных спраў Беларусі прайшлі кансультацыі з прадстаўнікамі Мінэканомразвіцця Расіі па пытаннях далучэння да Сусветнай гандлёвай арганізацыі.

ПАЛІТКУХНЯ

Партыя БНФ не будзе байкатаваць выбары

Больш за тое, 38 членаў партыі ўжо прынялі рашэнне вылучацца кандыдатамі ў дэпутаты Палаты прадстаўнікоў.

Партыя мае намер вылучаць сваіх кандыдатаў у дэпутаты па палове выбарчых акруг. Раней адной з умоў удзелу ў выбарах кіраўнік партыі Аляксей Янукевіч называў вызваленне палітзняволеных. У іншым выпадку партыя пакідала за сабой права зняць сваіх кандыдатаў за некалькі дзён да галасавання. Аднак, як цяпер стала вядома, сярод партыйцаў, якія плануюць вылучацца кандыдатамі ў дэпутаты, ёсць і тыя, хто лічыць неабходным удзельнічаць у выбарах да канца.

АФІЦЫЙНА

Газеты надрукуюць "ганебныя спісы"

Урад Беларусі прыняў рашэнне аб публікацыі ў дзяржаўных газетах пералікаў арганізацый, якія маюць дачыненне да гандлю людзьмі.

Як вынікае з пастановы Саўміна №427, вядзенне пераліку арганізацый, якія маюць дачыненне да гандлю людзьмі, даручана МУС. Уключэнне арганізацыі ў гэты пералік ажыццяўляецца на падставе рашэння Вярхоўнага суда. Прычым форма, якую зацвердзіў Саўмін, прадугледжвае, што агалошвацца будзе не толькі назва арганізацыі, але таксама і інфармацыя пра яе кіраўніцтва. Такім чынам, Саўмін палічыў, што гандляроў "жывым таварам" беларусы павінны ведаць пайменна.

В КОРИДОРАХ ВЛАСТИ

Мнение Минздрава не учитывается?

Вопрос об ужесточении отпуска лекарств может быть пересмотрен.

До 25 мая его рассмотрит рабочая группа во главе с Анатолием Тозиком. В ее состав не вошел ни один представитель Минздрава.

Как сообщает агентство "Интерфакс", для изучения вопросов члены группы собираются привлекать руководителей и специалистов республиканских, местных и иных органов госуправления.

Возглавит группу вице-премьер Беларуси Анатолий Тозик. В состав группы также включены социальные работники, участковые врачи-терапевты и руководители нескольких поликлиник Минска, руководитель одной из районных амбулаторий, председатели республиканских общественных объединений ветеранов, инвалидов, Белорусской ассоциации многодетных семей. Кроме того, в состав группы включен заместитель председателя Миноблисполкома Виктор Щетько.

Примечательно, что в состав группы не вошел ни один представитель Министерства здравоохранения, которое весной 2012 года заявило о намерении с 1 июля ужесточить в Беларуси порядок рецептурного отпуска лекарственных препаратов населению через аптечные сети.

Планируется, что группа выработает согласованную позицию и представит ее на рассмотрение главе правительства. При необходимости, отмечается в распоряжении, вопрос ужесточения рецептурного отпуска лекарств населению через аптечные сети может быть рассмотрен на заседании президиума Совета министров.

Впервые тема ужесточения порядка безрецептурного отпуска лекарств в аптеках была поднята в Беларуси осенью 2011 года в связи с позицией Минздрава. Вопрос вызвал самый широкий негативный отклик у населения и в СМИ, а также критику в рядах медицинской общественности, которая отмечала, что белорусская поликлиническая сеть просто не готова к такому наплыву пациентов. Тогда Минздрав заявил о готовности отсрочить введение столь жестких регулятивных мер.

Между тем Александр Лукашенко, обращаясь 8 мая с ежегодным посланием к "парламенту" и белорусскому народу, поручил правительству разобраться с инициативой Минздрава и принять такое решение, которое не вызовет негативной реакции в обществе.

ЧУЛІ?

Камуналка падаражэе ўдвая

Міністр жыллёва-камунальнай гаспадаркі Беларусі ***Андрэй Шорац*** *заявіў, што бліжэйшым часам камунальныя паслугі падаражэюць больш як удвая.*

Паводле ягоных слоў, летась насельніцтва плаціла толькі 16,6% ад рэальнага кошту паслуг ЖКГ. Аднак у гэтым годзе прадугледжаны ўжо 35-працэнтны ўзровень кампэнсацыі насельніцтвам выдаткаў на ЖКГ.

"Ёсць праграма сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі, якой прадугледжана давядзенне гэтага паказчыка да 60 працэнтаў, па асобных паслугах — да 100 працэнтаў. Гэта значыць, што цяпло яшчэ будзе датавацца, а вываз смецця, вада, каналізацыя выйдуць на 100-працэнтны ўзровень кампенсацыі затрат", — распавёў Андрэй Шорац.

Ці прыйдзе нарэшце каму ў галаву не тарыфы павышаць, а затраты зніжаць?

НАДВОР'Е

Горача, але нядоўга

Па прагнозах метэаролагаў, ужо ў чацвер у Беларусі пахаладае.

Згодна з прагнозам Рэспубліканскага гідраметэацэнтра, сёння, 22 мая, у Беларусі чакаецца невялікая воблачнасць. Пераважна без ападкаў. Вецер паўднёва-ўсходні 3—8 м/с. Тэмпература паветра мінімальная ноччу ад плюс 10°С на ўсходзе да плюс 18°С на захадзе краіны, максімальная — днём плюс 23—29°С. У Мінску — днём плюс 25—27°С.

У сераду надвор'е істотна не зменіцца. Днём на большай частцы тэрыторыі пройдуць кароткачасовыя дажджы, месцамі навальніцы. Тэмпература паветра мінімальная ноччу плюс 10—17°С, максімальная — днём плюс 20—27°С, па поўдні да плюс 30°С.

А вось 24 мая пахаладае, хаця будзе пераважна без ападкаў. Тэмпература паветра мінімальная ноччу плюс 5—12°С, па поўдні да плюс 15—17°С; максімальная днём плюс 13—20°С, па паўднёвым захадзе да плюс 22°С.

ЦЕНЫ

Звонки в Россию и Украину станут дороже

С 24 мая 2012 года увеличатся тарифы на международные телефонные звонки в Украину и Россию на 20% от прежней стоимости соединения. Изменение стоимости указанных международных телефонных соединений связано с выходом на безубыточность услуг международной телефонной связи, указано на сайте РУП "Белтелеком".

Таким образом, звонок в Россию (Москву) длительностью в одну полную или неполную минуту с 06.00 до 23.00 в любой день недели обойдется абоненту в 1498 руб., в Украину (Киев) — 1186 рублей. Полная или неполная минута телефонного разговора с 23.00 до 06.00 в любой день недели при звонке в Россию (Москву) будет стоить 996 рублей, в Украину (Киев) — 791 рубль.

АРЕСТ

В России задержан белорусский мошенник, находившийся в международном розыске

В России задержан бывший юрисконсульт Борисовского эксплуатационного управления Вооруженных сил Беларуси, находившийся в международном розыске.

Как сообщила БелаПАН официальный представитель управления Следственного комитета по Минской области **Татьяна Белоног,** в отношении 31-летнего уроженца Лепеля Витебской области возбуждены и расследуются дела по части 4 статьи 209 (мошенничество в особо крупном размере) и по части 3 статьи 424 (злоупотребление властью или служебными полномочиями, совершенное должностным лицом, занимающим ответственное положение, либо при осуществлении функций по разгосударствлению или приватизации государственного имущества, либо повлекшие тяжкие последствия).

По данным следствия, преступления, касающиеся махинаций в сфере приватизации жилья, были совершены в 2007—2010 годах. Известно, что пострадали 54 человека. Сумма причиненного ущерба составила около 173 миллионов рублей.

В настоящее время решается вопрос об экстрадиции задержанного в Беларусь.

ЭКСПЕРТИЗА

МВФ предупредил Беларусь о риске нового витка кризиса

Международный валютный фонд в своем сообщении, подготовленном по итогам завершившихся консультаций и второго постпрограммного мониторинга, предупреждает о риске повторения в Беларуси прошлогоднего финансового кризиса.

“Стремление к достижению высоких показателей экономического роста и заработной платы может вызвать новый виток раскручивания инфляции и девальвации, создать угрозу среднесрочной устойчивости бюджета и долга”, — сказано в опубликованном в сообщении МВФ.

МВФ приветствовал антикризисные меры, которые были реализованы властями со второй половины 2011 года, и призвал далее проводить политику бюджетных ограничений и дисциплинированную политику в области заработной платы в государственном секторе. *“Продолжение жесткой денежно-кредитной политики также будет важно для сдерживания инфляции. Она должна подкрепляться сохранением гибкого обменного курса и надежными резервами, призванными оградить экономику от внешних потрясений. В этой связи успехи в создании предпосылок для таргетирования инфляции укрепили бы доверие к денежно-кредитной и курсовой политике”,* — говорится в сообщении фонда.

Однако, по оценке МВФ, в последнее время *“структурные реформы продвигались медленно, время от времени менялась их направленность. Реформирование банковского сектора идет медленными темпами, и немногое сделано для ужесточения бюджетных ограничений госпрограмм”.*

В сообщении также отмечается, что *“твердая приверженность высших должностных лиц прочной и последовательной стабилизации и стратегии реформ”* является условием возобновления переговоров о предоставлении Беларуси новых кредитов МВФ, заинтересованность властей в которых Исполнительный совет *“принял к сведению”.*

ПРАБЛЕМА

«Бацькі выхавалі мяне пацыфістам...»

З-за адсутнасці ў Беларусі закона аб альтэрнатыўнай грамадзянскай службе маладых людзей, якія не хочуць ісці ў армію, лічаць “ухілістамі”...

У Канстытуцыі Беларусі напісана, што абарона краіны з’яўляецца абавязкам яе грамадзяніна. Пры гэтым парадак праходжання вайсковай службы, падставы і ўмовы вызвалення ад вайсковай службы альбо замена яе альтэрнатыўнай вызначаецца законам.

Такім чынам, Асноўны закон Беларусі не разглядае службу ў войску ў якасці адзінай і безумоўнай магчымасці выканання грамадзянскага абавязку і дапускае верагоднасць вызвалення ад вайсковай службы альбо замену яе альтэрнатыўнай. Аднак прызыўнікі, якія настойваюць на праходжанні грамадзянскай службы, сутыкаюцца з праблемамі... Бо адпаведнага закона да сённяшняга дня няма. І некаторыя хлопцы, якія па сваіх перакананнях не могуць браць у рукі зброю, трапляюць у... псіха-наркалагічныя дыспансеры.

Вось гісторыя жыхара Ліды Андрэя Чарнавусава.

— У сярэдзіне сакавіка я атрымаў павестку на праходжанне медыцынскай камісіі. Я з’явіўся, бо трэба было пацвердзіць мой медыцынскі дыягназ — “артрыт”, які мне паставілі лідскія медыкі. Мяне накіравалі ў абласную клінічную бальніцу ў Гродне. Там абследавалі і прыйшлі да высновы, што ніякага захворвання няма, хаця суставы ў мяне як балелі, так і баляць... Пасля гэтага я прыехаў у ваенкамат, дзе высветлілася, што я годны да вайсковай службы без абмежаванняў. Адразу пасля гэтага я напісаў заяву на імя начальніка ваенкамата з просьбай прадаставіць мне магчымасць пайсці на альтэрнатыўную грамадзянскую службу. У мяне на гэта свае прычыны. Бацькі выхавалі мяне пацыфістам — для мяне непрымальна ўсё тое, што звязана са зброяй, войскам і вайной... Аднак у ваенкамаце мне сказалі, што магчымасці прайсці альтэрнатыўную грамадзянскую службу папросту няма... У выніку пасля напісання заявы аб праходжанні АГС я апынуўся ў псіха-наркалагічным дыспансеры Гродна. Так вырашылі ў лідскім ваенкамаце. Прычым сказалі, што гэта будзе звычайнае абследаванне, ніхто класці ў стацыянар мяне не будзе... У накіраванні ад ваенкамата было напісана: “Прызыўнік напісаў заяву з патрабаваннем замяніць тэрміновую службу на альтэрнатыўную грамадзянскую”. Дактары псіха-наркалагічнага дыспансера павінны былі ўпэўніцца, што, патрабуючы АГС, я з’яўляюся здаровым псіхічна. Пяць дзён мяне пратрымалі ў аддзяленні памежных станаў і ў выніку прызналі абсалютна здаровым. Цяпер, па рашэнні прызыўной камісіі, я павінен служыць у сухапутных войсках. Я не згодны з гэтым і зараз у судзе знаходзіцца мая скарга на дзеянні прызыўной камісіі. Я не лічу сябе ўхілістам, я гатовы прайсці альтэрнатыўную грамадзянскую службу, але ці дазволяць мне гэта зрабіць, хаця Канстытуцыя такое права гарантуе, — пытанне адкрытае.

Яшчэ адзін жадаючы прайсці альтэрнатыўную грамадзянскую службу — 21-гадовы бабруйчанін Алег Яўзрэзаў. Вось што ён распавядае:

— У гэтым годзе ў мяне скончылася адтэрміноўка ад прызыву ў армію. Яна была мне дадзена па стане здароўя — медыкі дыягнаставалі пралапс метральнага клапана. Адтэрміноўка скончылася, і ваенкамат пастанавіў прызваць мяне ў войска. Нават нягледзячы на тое, што падчас медагляду дыягназ пацвердзіўся, мяне прызвалі ў армію. Яшчэ 12 красавіка я напісаў у ваенкамат ліст з патрабаваннем накіраваць мяне на альтэрнатыўную грамадзянскую службу. Адказ быў адмоўным: маўляў, такой магчымасці ў Беларусі няма. Але па сваіх перакананнях я не магу браць у рукі зброю, не магу і не хачу ваяваць. Таму я абскардзіў рашэнне прызыўной камісіі ў судзе, зараз чакаю прызначэння даты судовага разбіральніцтва.

Сутыкнуўшыся з праблемай адсутнасці ў Беларусі альтэрнатыўнай грамадзянскай службы, Андрэй Чарнавусаў і Алег Яўзрэзаў звярнуліся да каардынатараў кампаніі за альтэрнатыўную службу ў Беларусі.

— Праблема насамрэч існуе, — гаворыць каардынатар кампаніі “За альтэрнатыўную грамадзянскую службу” Яўген Асіеўскі. — Ёсць Канстытуцыя, якая прадугледжвае праходжанне альтэрнатыўнай службы, у “Законе аб вайсковай службе” таксама ёсць артыкулы, дзе ўтрымліваецца фармулёўка “альтэрнатыўная служба”, ёсць хлопцы, якія хочуць яе праходзіць... А механізма, які б раскрываў, як гэта можна зрабіць, — няма. Яшчэ ў 2000 годзе Канстытуцыйны суд Беларусі пастанавіў распрацаваць закон пра альтэрнатыўную грамадзянскую службу. У 2010 годзе Аляксандр Лукашэнка засяродзіў на гэтым сваю ўвагу, зноў даручыўшы распрацаваць адпаведны закон. Але яго як не было, так і няма. Людзей, якія хочуць прайсці АГС, бяруць у войска альбо лічаць ухілістамі. Але ў дадзеным выпадку адмова людзей ісці ў войска — свядомая. Ёсць людзі (іх няшмат, але яны есць: напрыклад, у гэты прызыў да нас звярнулася 12 чалавек), якія, згодна са сваімі перакананнямі, не могуць насіць вайсковую форму ці браць у рукі зброю... Людзі гатовы аддаць доўг Радзіме, але мірным спосабам, працуючы ў праблемных месцах — у бальніцах, дзіцячых дамах, дамах састарэлых, лясніцтвах, карацей, там, дзе не хапае працоўных рук.

Аднак практыка ў Беларусі такая: калі прызыўнік піша заяву на АГС, то яму адмаўляюць і прызываюць у войска, хаця па вялікім рахунку павінна быць адтэрміноўка, прынамсі, да прыняцця адпаведнага закона.

Віталь ГАРБУЗАЎ.

ДА ВЕДАМА

Яшчэ ў 2004 годзе законапраект “Аб альтэрнатыўнай службе” ўнёсілі на разгляд у Палату прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі. Праект закона прадугледжваў норму: калі перакананні ці веравызнанне грамадзяніна не дазваляюць яму трымаць у руках зброю, закон павінен быў забяспечыць чалавеку права на альтэрнатыўную службу. Аднак той варыянт закона быў адхілены.

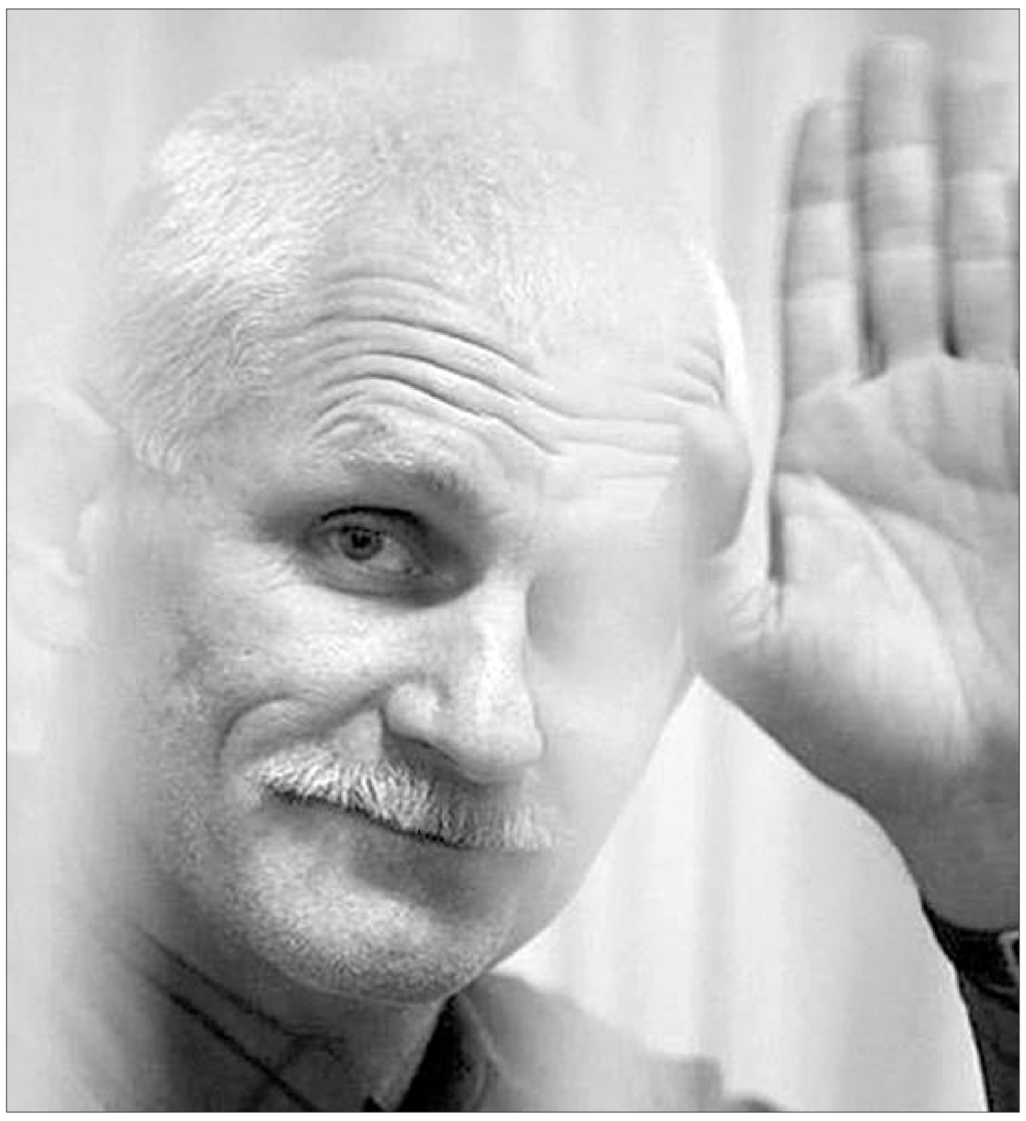
Два гады таму была створана новая працоўная група па распрацоўцы Закона аб альтэрнатыўнай грамадзянскай службе. Зараз яе ўзначальвае старшыня Канстытуцыйнага суда Пётр Міклашэвіч. Як ідзе праца над дакументам, сказаць складана, бо ўсё адбываецца ў закрытым рэжыме. Апошняе пасяджэнне працоўнай групы адбылося 15 мая.

“На ўсе нашы звароты да сябраў працоўнай групы з пытаннямі аб тым, як ідзе праца над дакументам, прыходзіць стандартны адказ: “Праца працягваецца”, — гаворыць Яўген Аўсіеўскі.

САЛІДАРНАСЦЬ

Алесь Бяляцкі ўзнагароджаны прэміяй Дзяржэпартамента ЗША

Дзяржэпартамент ЗША ўзнагародзіў зняволенага беларускага праваабаронцу Алеся Бяляцкага за дзейнасць у галіне абароны правоў чалавека. “Гэтая ўзнагарода адзначае асоб і няўрадавыя арганізацыі, якія дэманструюць надзвычайную мужнасць і лідарскія якасці ў абароне правоў чалавека і дэмакратыі ва ўмовах рэпрэсій з боку ўрада”, — паведамляецца ў заяве Дзяржэпартамента.

Заява прэс-сакратара Дзяржэпартамента ЗША Вікторыі Нуланд

Дзяржаўны дэпартамент ЗША рад аб’явіць, што Алесь Бяляцкі з Беларусі і Кааліцыя грамадзянскай супольнасці па правах чалавека і канстытуцыйным праве з Уганды атрымалі Узнагароду за дзейнасць у галіне абароны правоў чалавека 2011 года. Гэтая ўзнагарода адзначае асоб і няўрадавыя арганізацыі, якія дэманструюць надзвычайную мужнасць і лідарскія якасці ў абароне правоў чалавека і дэмакратыі ва ўмовах рэпрэсій з боку ўрада.

Алесь Бяляцкі мужна бараніў правы пацярпелых ад пераследу людзей і іх сем’і, нягледзячы на пагрозу з боку ўрада Беларусі. Як заснавальнік “Вясны”, адной з буйнейшых праваабарончых арганізацый Беларусі, Бяляцкі прадстаўляў юрыдычную і практычную дапамогу ахвярам няспыннага пераследу і выступаў ключавой крыніцай інфармацыі аб парушэннях правоў чалавека. Зараз ён з’яўляецца палітычным зняволеным, адбываючы турэмнае пакаранне ў чатыры з паловай гады за абарону правоў чалавека.

Сёлета на ўзнагароду былі намінаваныя прадстаўнікі з усіх куткоў свету. Сярод арганізацый былі намінаваны НДА Common World (Агульны свет) і Little Bird Mutual Assistance Hotline (Гарачая лінія ўзаемадапамогі “Маленькая Птушка”) з Кітая, а таксама Група ўзаемадапамогі і Цэнтр прававой дапамогі ў сферы правоў чалавека з Гватэмалы. Выбітная група асоб прадстаўлена ў індывідуальнай намінацыі: Хорхе Молан з Калумбіі, Адзілур Рахман Зан з Бангладэш, Георг Фрыман з Сьера-Леоне, Гавінда Прасад Шарма Каірала з Непала, суддзя Высокага суда Свазіленда Томас Масуку, Ігар Каляпін з Расіі, Зарганар з Бірмы і Зау Мін Хтут, абаронца правоў народа Рахінг’я, які зараз жыве ў Японіі.

Злучаныя Штаты салідарныя з гэтымі абаронцамі правоў чалавека і актывістамі грамадзянскай супольнасці, якія робяць сваю цяжкую працу кожны дзень у любой частцы свету, каб зрабіць рэальнасцю тое, што гарантавана Усеагульнай дэкларацыяй правоў чалавека.

ФАКТ

У якія краіны беларусы едуць працаваць?

Праграма “Ла Страда”, якая аказвае інфармацыйную падтрымку тым, хто выпраўляецца за мяжу, падвяла некаторыя вынікі сваёй працы.

Так, з верасня 2011 г. па красавік 2012 года на інфалінію “Ла Страды” па бяспечным выездзе і знаходжанні за мяжой патэлефанавала 790 беларусаў. Часцей за ўсё тых, хто тэлефанаваў, цікавілі пытанні працаўладкавання за мяжой — 45,5% ад агульнай колькасці званкоў.

“Ла Страда” прааналізавала, куды часцей у пошуках працы выязджаюць беларусы. Спіс найбольш папулярных краін выглядае наступным чынам:

1.Расія (17,5%)
2.Польшча (10,1%)
3.Германія (6,7%),
4.Чэхія (2,9%),
5.Турцыя (2,5%),
6.ЗША (2,1%).

Усяго геаграфія выезду ўключае 41 краіну, у ліку якіх і досыць “экзатычныя” — Алжыр, Бахрэйн, Балівія, Венесуэла, Егіпет, Іарданія, Малайзія, Мексіка, Аб’яднаныя Арабскія Эміраты, Сірыя, Тайвань, Паўднёва-Афрыканская Рэспубліка.

Кіраўнік Праграмы “Ла Страда” **Алена Несцярук** адзначае, што апошнім часам часцей за кансультацыямі па працаўладкаванні за мяжой сталі звяртацца мужчыны.

“Калі да 2011 года мы фіксавалі каля 20% зваротаў ад мужчын, то ў 2011 годзе адбылося значнае павелічэнне — каля 30% зваротаў мужчын ад агульнай колькасці тых, хто звярнуўся, — канстатуе Алена Несцярук. — *Мужчын заўсёды выязджала за мяжу вельмі шмат, але ўвага ў інфармацыйнай працы надавалася больш жанчынам, як патэнцыяльным ахвярам гандлю людзьмі. Цяпер тыя інфармацыйныя намаганні, якія Праграма “Ла Страда” прадпрымае, кажучы аб праблеме гандлю людзьмі і аб праблеме бяспечнага выезду за мяжу, накіраваны і на мужчын у тым ліку. І яны пачалі разумець, што таксама павінны паклапаціцца аб сваёй бяспецы”.*

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

АСОБА

Жанна Літвіна захавала пасаду

Падчас VIII з’езда ГА “Беларуская асацыяцыя журналістаў” у чарговы раз старшынёй гэтай арганізацыі была абрана Жанна Літвіна. Спробы “добразычліўцаў” дыскрэдытаваць Літвіну мелі адваротны эфект: яна яшчэ тры гады будзе ўзначальваць адну з самых аўтарытэтных грамадскіх арганізацый краіны.

“Скажу абсалютна шчыра: яшчэ ў снежні мінулага года, калі сабраліся сябры Рады і прымалі рашэнне аб правядзенні з’езда, прызначалі дату яго правядзення, ужо тады я сказала, што, мабыць, хопіць. Славы і прыгажосці хапае, ёсць стомленасць ... Я ўвогуле лічу, што ў нашым грамадстве пачынае ўжо дзейнічаць закон грамадзянскай стомленасці: лідары партый адны і тыя ж, лідар дзяржавы — адзін і той жа, лідар БАЖ — адна і тая ж постаць... Але наступнае развіццё падзей, тое, што адбывалася на БТ, тое, што я трапіла ў “спіс невыязных”, проста прымусіла мяне на гэта адрэагаваць. Больш за ўсё ў мяне было страху, што арганізацыя можа пацярпець у тым выпадку, калі я адмоўлюся ад прапановы ўзначаліць БАЖ. Справа ў тым, што я і на самай справе гадзілася б прыняць гэтую страшна няўдзячную пасаду — старшынства ў БАЖ. Таму, падумаўшы, я без вялікай радасці, без пачуцця нейкай перамогі, але прыняла гэтае рашэнне: калі мяне вылучыць з’езд, калі мяне абярэ з’езд, то столькі, колькі змагу, буду заставацца кіраўніком”, — прызналася Жанна Літвіна.

З’езд адзінагалосна падтрымаў гэтую кандыдатуру.

РЭГІЁН

У Брэсцкім раёне падвялі вынікі паўгадавой забароны «чарніла»

Ад празмернага спажывання алкаголю памерла на 6 чалавек менш, чым летась.

Прадаваць моцнае пладоваягаднае віно забаранілі летась у жніўні ў двух сельсаветах. Увосень забарону пашырылі яшчэ на чатыры, піша газета “Заря над Бугом”. За першы квартал гэтага года ад алкаголю памерлі толькі 2 чалавекі, а летась — ажно 8.

Разам з тым многія спецыялісты кажуць, што гэтая забарона неэфектыўная: таннае віно можна купіць у суседнім сельсавеце ці ў абласным цэнтры. Забарона выклікала пратэст гандляроў. Прыбыткі продажу “чарніла” ўпалі амаль на палову.

Дарэчы, Беларусь па спажыванні алкаголю ўваходзіць у топ-дзясятку краін свету. Наш паказчык — 15,13 літра на чалавека ў год. Гэта амаль у тры разы перавышае норму, за якой пачынаецца пагроза фізічнага выраджэння нацыі.

СОСЕДИ

Путин определился с новым составом правительства

В понедельник на совещании с участием президента Владимира Путина и премьера Дмитрия Медведева были определены состав и структура нового, 12-го по счету, правительства России.

Всего в новом правительстве, помимо самого премьера, — семь его заместителей, включая одного первого вице-премьера, и 21 министр.

Новые министры:

— глава МВД — **Владимир Колокольцев**;

— глава МЧС — **Владимир Пучков**;

— глава Минэкономразвития — **Андрей Белоусов**;

— глава Минздрава — **Вероника Скворцова**;

— глава Министерства труда и соцзащиты — **Максим Топилин**;

— глава Минпромторга — **Денис Мантуров**;

— глава Минсельхоза — **Николай Федоров**;

— глава Министерства природы и экологии — **Сергей Донской**;

— глава Минкультуры — **Владимир Мединский**;

— глава Минкомсвязи — **Николай Никифоров**;

— глава Минобрнауки — **Дмитрий Ливанов**;

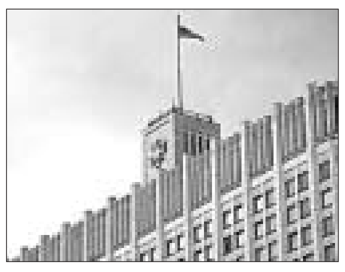
— глава Минрегионразвития — **Олег Говорун**;

— глава Минтранса — **Максим Соколов**;

— глава Минэнерго — **Александр Новак**;

— министр по развитию Дальнего Востока — **Виктор Ишаев**;

— министр по связям с “Открытым правительством” — **Михаил Абызов**.

Среди семи вице-премьеров (столько же было в прежнем правительстве) также появились новые лица — бывший помощник президента **Аркадий Дворкович** и бывшая заместитель мэра Москвы по вопросам социального развития **Ольга Голодец**.

Свои посты сохранили вице-премьеры Владислав Сурков, Игорь Шувалов (единственный первый вице-премьер, раньше их было два), Дмитрий Козак, Александр Хлопонин, Дмитрий Рогозин. Сурков при этом получил сразу два поста — он также возглавил аппарат правительства.

“Старые” министры:

— министр обороны — **Анатолий Сердюков**;

— министр финансов — **Антон Силуанов**;

— министр иностранных дел — **Сергей Лавров**;

— министр юстиции — **Александр Коновалов**;

— министр спорта — **Виталий Мутко**.

СПАДЧЫНА

Статут вернецца ў Беларусь

Некалькі дзён спатрэбілася беларусам, каб сабраць сродкі на нацыянальную рэліквію. Цяпер ёсць надзея, што Статут, выстаўлены на электронны аўкцыён у Маскве, вернецца на Бацькаўшчыну.

Гэта будзе першы арыгінал Статута на старабеларускай мове ў зборах нашай краіны.

Як паведаміў дырэктар магілёўскага гістарычнага музея **Аляксей Бацюкоў,** грашыма пабяцаў дапамагчы таямнічы спонсар. Сваю дапамогу таксама прапанаваў Нацбанк.

Статут ВКЛ — найвышэйшае дасягненне старабеларускай прававой думкі, аснова ўсёй юрыдычнай сістэмы Вялікага Княства Літоўскага. Па сутнасці, гэта была сярэднявечная Канстытуцыя, якая дзейнічала на ўсіх землях сучаснай Беларусі і была адной з самых прагрэсіўных у Еўропе.

Ва ўсім свеце налічваецца каля 60 асобнікаў усіх трох выданняў Статута, з іх 29 адносяцца да выдання 1594—1595 гадоў. Знаходжанне гэтых асобнікаў: Вялікабрытанія (1), Літва (6), Польшча (6), Расія (11), Украіна (5), а ў Беларусі няма ніводнага. Як прыватнымі асобамі, так і дзяржаўнымі інстытутамі краіны ўжо рабіліся спробы выкупіць асобнікі Статута, аднак беспаспяхова.

ВНИМАНИЕ!

МЧС предупреждает...

23, 24 и 25 мая 2012 года Минское городское управление МЧС совместно с Минским городским исполнительным комитетом, администрацией Центрального района города Минска и другими заинтересованными организациями проводят комплексные учения на тему “Управление силами и средствами Центрального районного звена Минской городской подсистемы ГСЧС и ГО при угрозе и возникновении чрезвычайных ситуаций в мирное время.

Перевод гражданской обороны района на военное положение. Проведение аварийно-спасательных и других неотложных работ в мирное и военное время”. Мероприятия проводятся на площадках и объектах Центрального района города согласно утвержденному расчету, с 09.00 до 17.00 часов на протяжении трех дней.

На учебных точках будет отрабатываться слаженность действий спасателей, военных, милиции, гражданских формирований гражданской обороны и других служб города. Будут отрабатываться вопросы: проведение инженерных работ по укреплению берегов водохранилища; ликвидация последствий розлива нефтепродукта; проведение спасательных работ на поверхности воды; герметизация учебных помещений школы, попадающей в зону возможного химического заражения; эвакуация детей дошкольного возраста из зоны возможного химического заражения; проведение работ по демеркуризации ртути; ликвидация пожара в высотном здании; развертывание медицинского отряда гражданской обороны; организация защиты населения от опасностей возникающих в результате военных действий; развертывание станции по обеззараживанию транспорта, обеззараживание одежды и обуви; организация и ведение метеорологического, радиационного и химического наблюдения и многие другие мероприятия.

Просим обратить внимание: В ДНИ ПРОВЕДЕНИЯ УЧЕНИЙ БУДЕТ ВКЛЮЧАТЬСЯ СИСТЕМА ОПОВЕЩЕНИЯ НАСЕЛЕНИЯ, это учебные мероприятия.

Любую интересующую информацию можно получить по телефонам: (017) 226-06-73, 226-06-69 и 294-61-22.

НЕЛЬГА МАЎЧАЦЬ!

Загадкавы «патрыятызм»

Паважаная "Народная Воля"!

8 мая 2012 года я некалькі хвілін глядзеў па тэлевізіі пасланне А.Лукашэнкі свайму кішэннаму парламенту — якраз у той момант, калі ён казаў пра патрыятызм, але нічога канкрэтнага не патлумачыў. Таму далей глядзець у мяне ўжо не было ахвоты. Так званае выхаванне "патрыятызму", якое праводзіцца ў Беларусі апошнія 18 гадоў, на практыцы дае толькі адваротны вынік.

Хіба можна выхоўваць патрыятызм на чужой мове, топчучы сваю — матчыну? Хіба можна выхоўваць яго на чужой культуры, чужой ідэалогіі, на чужой сімволіцы, чужой гістарычнай памяці, адрыньваючы сваю нацыянальную культуру, гісторыю, сімволіку, традыцыі і г.д.? А з якой пагардай кіраўнік дзяржавы вымаўляе слова "самасвядомыя"! Кожны ж нармальны чалавек, нават з незакончанай пачатковай адукацыяй, разумее, што словы "патрыятызм" і "самасвядомасць" — гэта сінонімы, яны абазначаюць адно і тое ж. Свядомы чалавек — значыцца, патрыёт. А калі не самасвядомы, дык якім жа ён можа быць патрыётам? Якая яму цана і карысць для дзяржавы?

Але яшчэ большы абсурд у тым, што ў зале сядзела процьма "мудрацоў", і ні адзін нават сваім сівым валаском не паварушыў, каб адважыцца паправіць прамоўцу. Дый ці могуць яны памысліць аб такім нават у страшным сне? Яны ж насамрэч — не народныя абраннікі, а прызначэнцы таго ж прамоўцы. Адсюль вынікае, што быць адданым сынам сваёй Бацькаўшчыны, як, напрыклад, Сяргей Каваленка, значыць быць "ворагам народа"... Ну і дажыліся! Нездарма на Беларусь ўся Еўропа, і не толькі яна, глядзіць як на дзікуноў.

Не дзіва, што вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута філасофіі НАН РБ Вольга Паўлоўская лічыць, што ў далейшым у беларускім грамадстве каштоўнасць патрыятызму можа яшчэ больш знізіцца ("Народная Воля" №№69—70: "Любоў да радзімы на апошніх месцах у іерархіі каштоўнасцяў беларускай моладзі"). На вялікі жаль, высокаадукаваная спадарыня Паўлоўская не тлумачыць галоўных прычын такога духоўнага заняпаду ў грамадстве.

Яшчэ больш здзіўляе выказванне прэс-сакратара грамадзянскай кампаніі "Будзьма беларусамі" Алеся Плоткі. Вось што ён піша: "Адзін з варыянтаў выхавання патрыятызму — стварэнне адпаведных камп'ютарных гульняў". Змест агульнанароднага рашучага змагання за адраджэнне роднай мовы, гістарычнай памяці, нацыянальнай культуры, уніяцкай царквы, нацыянальнай сімволікі ён бачыць паратунак у камп'ютарных гульнях! Адным словам: эўрыка!

Загадкавай бачыцца і пазіцыя рэспубліканскай ветэранскай арганізацыі, якая не дае абгрунтаванага аналізу таго, чаму сёння амаль кожны трэці малады беларус хацеў бы жыць не ў краіне-пераможцы — Беларусі, а ў пераможанай Нямеччыне. Ці не крыўдна сёння тым яшчэ застаўшымся ў жывых трыццаці тысячам удзельнікам Другой сусветнай вайны, якія ваявалі з немцамі, а іх унукі і праўнукі добраахвотна прагнуць у нямецкі "палон"? Можа, на моладзь так паўплывала ў свой час сумнавядомае інтэрв'ю А.Лукашэнкі нямецкай газеце "Handelsblatt" (там ён расхвальваў як узор гітлераўскі парадак), што новаму пакаленню ажно карціць жыць у Нямеччыне, дзе даўно асуджаны той "парадак" і яго чалавеканенавісніцкая ідэалогія?

Як бачым, пакуль толькі адны загадкі, а хацелася, каб разумныя мудрацы давалі б мудрыя адгадкі, не цешылі нас пустаслоўем.

З павагай —

Мікола КАНАХОВІЧ,
ветэран Узброеных сіл.

г.Пружаны.

Тренируйте память!

Я получаю зарплату на карточку. Недавно PIN-код просто вылетел из головы, чудом вспомнил и сумел снять деньги. С другой стороны, на карточке этот код записывать страшно — просто подарок мошенникам будет в случае чего. На бумажках каких записать — все равно потеряется. Вот и возник у меня простой вопрос: можно ли как-то восстановить забытый PIN-код банковской карточки?

И.М.Зеленковский,
г.Брест.

В настоящий момент банки не предоставляют клиентам возможность восстановить забытый PIN-код, поэтому карточку придется перевыпускать. Для этого необходимо обратиться с заявлением на перевыпуск карты в отделение банка, где открыт карт-счет.

Также нужно помнить, что эта услуга платная, а размер комиссии зависит от тарифов конкретного банка. Естественно, перевыпуск карточки займёт определенное время — от нескольких часов до десяти дней в зависимости от банка.

З ПІСЬМА

За кошт вакзальнага туалета казну не напоўніш

У Вільнюс дабіраўся праз Мінск. Таму ўзнікла адпаведнае параўнанне.

На Мінскім цэнтральным чыгуначным вакзале туалет платны. У Вільнюсе на такім жа чыгуначным вакзале ён бясплатны.

А нам кажуць: у Літве, якая ўвайшла ў Еўрасаюз, з чалавека выціскаюць апошнія сокі, у нас жа — усё для чалавека.

Вось вам і для чалавека. За кошт вакзальнага туалета сталічныя начальнікі хочуць напоўніць казну. Ці ж не смешна?

Васіль КАЗУБОЎСКІ,
жыхар Віцебска.

ЛІСТ ЗЕМЛЯКАМ

Ціхія могілкі ці барацьба за годнасць?

Нарачанскі край — мая малая радзіма. Кожны раз, прыязджаючы на Мядзельшчыну, я набіраюся моцы, нейкай невядомай энергіі. Тут мае блізкія, тут сябры дзяцінства, тут мае настаўнікі і проста добрыя знаёмыя. Гэтая зямля мяне выхавала, тут я рабіў свае першыя крокі ў жыцці.

Кожны раз, наведваючыся, з цікавасцю сачу за ўсімі зменамі, параўноўваю. І вось нядаўна я, прыехаўшы ў Мядзел на Радаўніцу, пабачыўшы і пачуўшы, што там адбываецца, адчуў нейкае ўзрушэнне ў сваёй душы. З аднаго боку — радасць ад сустрэчы з роднай зямлёй, з другога — адчуванне, быццам я знаходзіўся каля ложка цяжкахворага чалавека, у вачах якога безнадзейнасць.

Першае, што кідаецца ў вочы, адсутнасць людзей на вуліцах, толькі дзе-нідзе гуляюць у дварах дзеці. І гэта адчуванне не ад таго, што я прыехаў з буйнога горада, проста насельніцтва Мядзела і ўсяго раёна змяншаецца, відавочна старэе і вымірае. Маладыя і перспектыўныя з'язджаюць хто куды: у Мінск, у Расію на заробкі і нават у Еўропу.

Чаму так здараецца? Таму што няма аніякіх перспектыў. Я не ведаю, аб якім такім сярэднім заробку ў 3,5 мільёна рублёў у краіне распавядаюць дзяржаўныя СМІ. Мне добра вядома, што ў Мядзелі заробак у памеры 1,5—2 мільёны — гэта, як кажуць тут, "за шчасце". І як пражыць на такія сродкі — пры тым, што кошты на тыя ж прадукты харчавання не меншыя, а то і большыя, чым у тым жа Мінску? Вось і чакаюць усе лета. Выратоўваюцца — хто як можа. Хто збірае грыбы і ягады, каб потым іх прадаць ці здаць; хто ловіць рыбу; хто яшчэ што. Але і гэта рабіць забараняецца, таму што амаль уся тэрыторыя раёна знаходзіцца ў межах Нацыянальнага парку "Нарачанскі". Але людзі ўсё роўна рызыкуюць. Бо іначай як жыць?!

Некаторыя і ўвогуле выратоўваюцца, схапіўшыся за бутэльку гарэлкі альбо звышпапулярнага "чарніла". Дарэчы, агульнае п'янства дасягнула памераў катастрофы. Тут ёсць і нейкае псіхалагічнае абгрунтаванне. Таму што цяжка бачыць ва ўмовах "пустых кішэняў", як песцяцца адпачываючыя-мінчукі ці тыя ж расіяне на берагах найпрыгажэйшых блакітных азёр, раскідваючыся грашыма направа і налева. Вось некаторыя не вытрымліваюць так званай "сацыяльнай несправядлівасці" і цалкам гінуць, як тут кажуць, "садзяцца на шклянку". І нейкай насмешкай мне падаўся антыалкагольны плакат "Мама, папа — не пейте", які я бачыў на будынку Дома быту ў цэнтры Мядзела... Быццам зроблена дзеля нейкай птушачкі ў плане барацьбы за цвярозасць. Трэба змагацца як з самім п'янствам, так і з тым, што да яго даводзіць!

Мяне вельмі спужала тое, што я ўбачыў на мядзельскіх могілках на Радаўніцу — вялікая колькасць магіл занадта маладых людзей, ва ўзросце самага росквіту. Статыстыка проста жудасная! І гэта трагедыя, бо няма аніякай вайны, няма землятрусаў ці цунамі, а ёсць фактычнае выміранне — як фізічнае, так і псіхалагічнае. Дэградацыя жывых...

Мядзельскі — не самы адсталы раён краіны. Але... Той жа моладзі і працаваць асабліва няма дзе, і прыстойнага заробку няма, ды і адпачыць, правесці вольны час — праблема. Не так даўно ў Мядзелі пабудавалі спартыўна-аздараўленчы комплекс. Але яго магчымасці ў дзясяткі разоў меншыя, чым сапраўдная цікавасць жыхароў Мядзела да актыўнага адпачынку. Некаторыя спрабуюць гэтую неабходнасць вырашыць, наведваючы аздараўленчыя ўстановы мясцовага курорта.

А дзе вечарам адзначыць дзень нараджэння, правесці вяселле, карпаратыўны юбілей? Рэстаранаў і кавярняў амаль няма (улічваючы, што гэта тэрыторыя курортнай зоны). А большая частка з тых, якія працуюць, знаходзяцца далёка ад больш-менш прыстойнага ўзроўню.

Мясцовы гандаль трываецца ў асноўным за кошт прыватных крам, дзе можна набыць больш ці менш якасны і танны тавар. Дзяржаўны гандаль амаль загінуў. Мядзельскі райспажыўсаюз фактычна банкрот. І гэта ў курортнай зоне?! Нават выдатны прыклад суседняга Пастаўскага раёна ніяк не ўплывае на развіццё раённага гандлю і сістэмы грамадскага харчавання. Таму сама сабой напрошваецца выснова, што ў такім развіцці ніхто не зацікаўлены.

Дарэчы, увогуле ёсць такое адчуванне, што кіраўніцтву раёна зусім няма справы да развіцця раёна і дабрабыту простых людзей у ім. Мне добра вядома, як рознага кшталту прыватныя ініцыятывы застаюцца без увагі з боку мясцовых улад. Паўсюль адчуванне паказухі, а не сапраўднай справы... У тым жа Мядзелі калісьці навялі "марафет" з нагоды правядзення Рэспубліканскага экалагічнага форуму, але на тым усё і спынілася.

А колькі цікавага і карыснага можна зрабіць тут! Як кажуць, "сам Бог шэпча". Напрыклад, узяць той жа востраў "Замак" — самае любімае і найпрыгажэйшае месца адпачынку мядзельцаў. Гэта гістарычнае месца. Тут жа можна было пабудаваць макет замка — так званы музей, невялічкія выставы гістарычных каштоўнасцяў, розных рамёстваў і гэтак далей. Праводзіць тут кожныя выхадныя рыцарскія турніры, музыкальныя фэсты (па прыкладзе Мірскага замка, Нясвіжа), арганізаваць цывілізаваныя пункты грамадскага харчавання. Пры гэтым пабудаваць гатэль для прыняцця розных турыстаў і пілігрымаў. І самае галоўнае — рабіць гэта шчыра, вельмі асцярожна, не губячы навакольнае асяроддзе. Але, на жаль, колькі я сябе памятаю, і сёння на гэты самы "Замак" нават няма нармальнага моста. Толькі гнілыя дошкі. Сорам!

І гэта Мядзел — адміністрацыйны цэнтр раёна. А што адбываецца ў Свіры, Крывічах, Кабыльніку, Занарачы і г.д.?!

Я прывёў толькі адзін маленькі прыклад з тысячы, як можна зрабіць сапраўды прыгожую і карысную справу. І тым самым даць магчымасць працаваць і зарабляць людзям, павялічыць колькасць працоўных месцаў, напоўніць бюджэт раёна. Я ўжо не кажу пра адсутнасць нармальнай цывілізаванай інфраструктуры курортнай зоны. Тут усё ў заняпадзе. Мае знаёмыя мінчукі ў адзін голас кажуць: "Найпрыгажэйшыя месцы, цуд прыроды, але больш амаль нічога няма. Мала месцаў, дзе можна якасна пахарчавацца, мала гатэляў, паркінгаў, пунктаў пракату і г.д. Паняцце "сэрвіс" на Нарачанскім курорце адсутнічае за выключэннем прафілакторыяў і дамоў адпачынку. Магчымасці нарачанскай курортнай галіны значна большыя. Я ведаю, што нямецкія студэнты самастойна распрацавалі для гэтых месцаў гатовы да ўжывання бізнес-план развіцця так званага "фальклорнага" турызму. Але нікому не спатрэбіліся іх прапановы.

Хаця малыя расткі прыватных ініцыятыў і выдатных прыкладаў сапраўдных вынікаў ёсць. Узяць тое ж Камарова, дзе паступова развіваецца вясковае прадпрымальніцтва. Гэта прыклад для ўсіх!

Дзеля справядлівасці трэба сказаць і пра тое, што ў Мядзельскім раёне фактычна існуюць дзве ўлады. З аднаго боку, гэта райвыканкам, з другога — Нацыянальны парк "Нарачанскі", які кантралюе амаль 70 працэнтаў тэрыторыі раёна і пэўную частку прамысловасці раёна. Вось пры такім двоеўладдзі і ківаюць яны адзін на аднаго.

Мае землякі могуць сказаць: "Вось ты, Цыбульскі, такі разумнік, сядзіш там у сталіцы і развяжаеш. Тое, што тут жыццё робіцца ўсё больш дрэнным, мы і без цябе добра ведаем. А што ты прапануеш? Што нам рабіць?А калі і рабіць — напэўна, нічога не атрымаецца".

Паважаныя мае землякі — мядзельскія, нарачанскія, свірскія, кабыленскія, крывіцкія і г.д.! Мой уласны погляд на жыццё такі: ніхто і ніколі нам нічога не дасць і не павінен даваць. Усяго ў жыцці трэба дабівацца самім! Таму чакаць нейкай асаблівай павагі да сваіх праблем ад мясцовага кіраўніцтва не трэба. Улада — гэта МЫ самі, а не яны. Ці вы забыліся, што па Канстытуцыі галоўным органам мясцовай улады з'яўляецца раённы Савет дэпутатаў — прадстаўнікоў народа? А райвыканкам з'яўляецца толькі выканаўцам рашэнняў гэтага Савета. А атрымліваецца ўсё наадварот. Паглядзіце на склад раённага Савета... Там жа амаль адны кіраўнікі прадпрыемстваў і рознага кшталту чыноўнікі з таго самага райвыканкама!! Рука руку мые. Вось і атрымліваецца, што прымаюцца пустыя, далёкія ад жыцця рашэнні, дзеля птушкі. Але хто іх выбіраў, гэтых самых дэпутатаў? Ці ведаеце вы, хто прадстаўляе вашу выбарчую акругу ў так званай Палаце прадстаўнікоў, ці бачылі гэтага чалавека ўвогуле?

Таму не трэба баяцца. Трэба ісці і змагацца за сваю годнасць, бо мы і ёсць тут сапраўдныя гаспадары. Я цалкам згодны з той думкай, што выбараў у нашай краіне не існуе, ёсць толькі імітацыя іх і фактычна прызначэнне "лаяльных" асоб. Але, на маю думку, змагацца на мясцовым узроўні — можна. Трэба вылучаць сапраўдных завадатараў, актывістаў, паспяховых бізнесменаў і проста неабыякавых людзей. Вылучайцеся самі, гаварыце з людзьмі, сустракайцеся, тлумачце!

І яшчэ. Вы ўсе добра ведаеце тых, хто ўваходзіць у склад выбарчых камісій. Дык вось, паглядзіце ім у вочы! Задайце ім свае пытанні! Засцеражыце іх ад граху! Зрабіце ўсё, каб гэтыя людзі вельмі відавочна адчувалі сваю адказнасць. Няхай вашы дзеянні прымусяць задумацца "махляроў" ад улады. Бо ўлада далёка, а ім жыць побач з вамі.

Мае землякі! Не чакайце вы ад неба дажджу, змагайцеся, бярыце сваё. Не чакайце, што нехта прыйдзе — і ваша жыццё адразу палепшыцца. Ніхто не зменіць наша жыццё за нас.

Упэўнены, што вельмі шмат тых, хто збольшага згодны з маімі меркаваннямі. Калі хто прачытаў гэты мой ліст, то перадайце яго другому. І Вы самі ўбачыце колькі нас шмат. Больш за тое скажу — нас ПЕРАВАЖНАЯ БОЛЬШАСЦЬ. Трэба зрабіць так, каб Нарачанскі край быў утульны не толькі для адпачываючых, але і для людзей, якія ў ім жывуць і працуюць.

Уздыміце галаву, расплюшчыце вочы, аб'ядноўвайцеся ў суполкі! Не маўчыце! Патрабуйце! Прымушайце ўладу вас слухаць!

Жыве наш Нарачанскі край!
Жыве Беларусь!

Алесь ЦЫБУЛЬСКІ,
прадпрымальнік, у свой час працаваў кіраўніком аддзела ў Цэнтральным камітэце Беларускага патрыятычнага саюза моладзі, пазней ператтворанага ў БРСМ.

Мядзел—Мінск.

ЖЫЦЦЁВАЕ ПЫТАННЕ

Калі ў кране няма вады...

Як толькі лета — дык пачынаецца адключэнне гарачай вады. Спачатку на два-тры тыдні, а потым і яшчэ камунальшчыкі "для прафілактыкі" пару дзён абавязкова дабіраюць. Я вось думаю: як гэта іншыя гарады і краіны жывуць, не маючы моды летам адключаць гарачую ваду? Як гэта яны за пару гадзін робяць гэтую "прафілактыку"? Чаму на два тыдні адключаюць ваду нават там, дзе ўжо мянялі трубы? Колькі нас будуць падманваць?

Памятаю, яшчэ былы мэр Мінска Міхаіл Паўлаў прызнаваў, што ў XXI стагоддзі адключаць гарачую ваду недапушчальна. Але справа так і не зрушылася.

Вера ЛАЎРЫКАВА, г.Мінск.

Камунальшчыкі хваляць сябе ўжо за тое, што гарачую ваду адключаюць толькі на два тыдні, хаця раней у кранах гарачай вады не было на працягу месяца. І звяртаюць увагу вось на якую дэталь.

У перыяд адключэння ў краны для гарачай вады падаецца халодная. Адпаведна, калі вы ўключылі кран, то лічыльнікі яе лічаць як гарачую. І разлічвацца за такую ваду прыходзіцца таксама як за гарачую. Каб не было непрыемных сюрпрызаў, камунальшчыкі раяць звяртацца ў ЖЭСы і перакрываць краны гарачай вады.

ЗАЧАПІЛА...

Роздум пасля свята

Наша "раёнка" пасля 9 Мая надрукавала артыкул свайго карэспандэнта аб святкаванні ў раёне Дня Перамогі. З вялікім жалем газета пісала: "...І хоць у раёне налічваецца зараз 110 ветэранаў, у раённым свяце змаглі прыняць удзел толькі 17 з іх" ("Працоўная слава" за 11.05.12 г.).

А ці варта наогул турбаваць сёння нашых ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны, каб яны ўдзельнічалі ў масавых мерапрыемствах у Дзень Перамогі?

Сёння наймаладзейшаму ўдзельніку вайны ўжо 85—86 гадоў. Узрост, які заслугоўвае не толькі павагі, але найперш апекі, догляду. А нашы чыноўнікі ніяк не могуць адмовіцца ад камуністычных традыцый і "цягнуць" састарэлых людзей на шэсце, трымаюць гадзінамі на трыбунах у спякоту, нават усхваляюць іх памкненні маршыраваць у вайсковым строі на парадзе. Было б лепш, каб чыноўнікі ў Дзень Перамогі наведалі ветэранаў вайны ў іх кватэрах, хатах, выпілі з імі кубачак гарбаты, пацікавіліся іх жыццём, здароўем, падзякавалі за Перамогу. Са згоды ветэранаў можна было б даць ім магчымасць наведаць брацкія магілы воінаў, якія загінулі ў час вайны, каб яны змаглі пакланіцца былым сваім таварышам-франтавікам.

Веруючым ветэранам трэба было б даць магчымасць наведаць храмы, каб яны змаглі запаліць свечкі ў памяць аб сваіх родных і блізкіх, якія ўжо пайшлі з жыцця, памаліцца аб сваім здароўі.

Для нашых ветэранаў вайны, як і для нас, больш маладзейшых, Дзень Перамогі — гэта свята са слязамі на вачах. Мільёны іх баявых таварышаў загінулі, самі яны пралівалі сваю кроў, па крупінках аддавалі за перамогу сваё здароўе. У вайну загінулі мільёны мірных людзей — нашы дзяды і бабулі, бацькі і дзядзькі, браты і сёстры, і ў Дзень Перамогі мы не можам забыць іх. Было б вельмі дарэчы, каб на масавым мерапрыемстве ў гэты дзень людзі ўвечары каля храмаў запалілі свечкі і некалькі мінут пастаялі моўчкі. Гэтыя мінуты жалю, болю былі б найбольш блізкімі да хрысціянскіх традыцый, адпавядалі б духу свята. А ад сённяшняй камуністычнай традыцыі — "Минута молчания" — трэба адмаўляцца. Яна страціла эмацыянальнасць, не выражае людскі боль, спачуванне загінуўшым у вайну. Сродкі, якія выдзяляюцца ўладай на масавыя мерапрыемствы ў Дзень Перамогі, лепш накіраваць на рамонт помнікаў — і на брацкіх магілах, і на могілках, на якіх таксама спачываюць ахвяры вайны.

Дзень Перамогі — гэта СВЯТЫ (!) дзень. Перамога атрымана коштам жыццяў тых мільёнаў людзей, якія ляжаць у магілах. Можа, наша весялосць у гэты дзень не да месца?..

І яшчэ некалькі слоў хачу сказаць, толькі ўжо аб іншым святе - Дне дзяржаўнага Герба і дзяржаўнага Сцяга. Некалькі дзён таму прачытаў, што нашы сённяшнія дзяржаўныя сімвалы вельмі старажытныя: "В этих символах отражена славная многовековая история Беларуси". Сённяшнія 20-гадовыя маладыя людзі, калі яны не цікавяцца гісторыяй, можа, і паверацць у гэта. Гэта ж колькі стагоддзяў мінула з 1995 года, калі былі зацверджаны сённяшнія Герб і Сцяг нашай дзяржавы? Відаць, нашым чыноўнікам трэба вучыць арыфметыку. А можа, яны наўмысна ўводзяць у зман моладзь?

У адной справе яны ўжо дамагліся чаго хацелі: моладзь не размаўляе на роднай мове. Вось цяпер яны мараць аб тым, каб сцерці з памяці людской сапраўды шматвяковую гісторыю роднага краю, старадаўнія сімвалы народаў ВКЛ: герб "Пагоня", бел-чырвона-белы сцяг. З гэтымі сімваламі нашы продкі змагаліся з ворагамі цягам многіх стагоддзяў. Вельмі балюча і крыўдна, што сённяшняя наша ўлада не хоча гэтага прызнаць, а, наадварот, праследуе людзей за тое, што яны паважаюць сімвалы сваіх продкаў.

Славуты нямецкі паэт і драматург Шылер пісаў: "Ісціна абсалютна не перажывае з-за таго, што хтосьці яе не прызнае". Ісціна не патрабуе ніякіх доказаў. Герб "Пагоня", бел-чырвона-белы сцяг — гэта наша гісторыя. Ісціна. Яна ёсць і заўсёды будзе. Яна ніколі і нікуды не знікне.

Міхаіл СПІРЫДОВІЧ.

г.п.Івянец.

ВОПРОС—ОТВЕТ

Я — минчанин. Мне нужно поменять удостоверение водителя. Но у меня истек срок действия медицинской справки. Скажите, в каких поликлиниках теперь можно пройти водительскую комиссию?

Валерий ВОЛЧЕЦКИЙ.

Если вам нужно пройти водительскую комиссию...

Медицинские справки для водителей в Минске выдают:

24-я поликлиника спецмедосмотров;

33-я городская студенческая поликлиника;

34-я поликлиника Советского района;

медцентр МТЗ;

медсанчасть МАЗа;

медцентр "Горизонт";

поликлиника при МВД;

поликлиника при КГБ;

главный военный клинический медцентр Вооруженных сил РБ;

Республиканский клинический медцентр (лечкомиссия).

Заметим, не во всех этих учреждениях обычный водитель может пройти комиссию. Так, в 33-ю поликлинику за справками для вождения имеют право обратиться лишь студенты. Республиканский клинический медицинский центр, который в народе называют "лечкомиссией", выдает водительские справки только тем, кто прикреплен к медцентру. Поликлиника при МВД выдает справки военнослужащим и военным пенсионерам. Аналогичное учреждение здравоохранения при Комитете госбезопасности проводит медосвидетельствование и выдает водительские справки сотрудникам ведомства и их родственникам, если, конечно, те в ней обслуживаются.

ТВОРЧАСЦЬ ЧЫТАЧОЎ

Анатоль ЦЫРКУНОЎ

Грозная зброя смеху

Усё маглі ўладальнікі кароны,
Цары, султаны, ханы, каралі,
Адзінае, што толькі не маглі,
Знайсці ад смеху абароны...
Ліхія ўладары на гумарыстаў
Глядзяць і зараз як на тэрарыстаў...

Адносна хабару

За хабар, калі куш харошы,
Гатоў і чорт вам паслужыць,
Бо нават чэрці любяць грошы,
І ў пекле з імі можна жыць...
На добры хабар ловяць і чарцей,
Чыноўнікаў лавіць яшчэ прасцей...

Не па зубах

Гляне на каўбасы і сыры,
Ды на цэны, што ляжаць радкамі,
І бурчыць пенсіянер стары:
"Хай ядуць іх мышы з пацукамі!.."
Застаецца дзеду толькі пах
Каўбасы, дый сыр не па зубах.

Ахавальнік закону

Так пільна ён закон сцярог
Ад невядомае пагрозы,
Што карыстацца ім не мог
Ніхто, ні п'яны, ні цвярозы...
Пры беззаконнасці прасцей
Захоўваць праўду ад людзей.

На польскім кірмашы

(З газет)

Мінчук па-польску не балакаў,
Але ж пацешыў ён палякаў,
Калі хамут ім прадаваў,
З якім на шыі гарцаваў,
Як борзды конь незацугляны...
Дзівак то быў ці, можа, п'яны?

Сіла ў слабасці

Не адзін прамудры Саламон
Пападаўся бабам у палон,
Не адзін магутны Геркулес
Ад наскокаў жонкі бег у лес...
Баявіты нораў маюць бабы,
Хто сказаў, што пол жаночы слабы...

В деревне сегодня можно жить лучше, чем в городе

Не нужно плакаться, что все у нас плохо. Раньше в деревне "сотки" обрезали чуть ли не по угол дома, а теперь бери земли сколько хочешь. Помню времена, когда двух коров нельзя было держать. Сейчас хоть стадо имей... Одним словом, кто не пропил мозги и имеет здоровые руки, тот может жить в деревне лучше, чем в городе.

Светлана ЛАГОДИЧ,
пенсионерка.

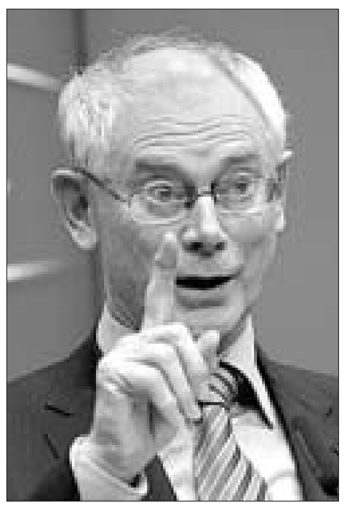
Гомель.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
22 МАЯ 2012 г.

АВТОРИТЕТНОЕ МНЕНИЕ

Станет ли Европа единой страной?

Как решить общеевропейские проблемы? Какое будущее у Европейского Союза? Об этом рассуждал президент Европейского совета Херман ван Ромпей, отвечая на вопросы телезрителей Euronews.

— Господин Ромпей, Европа — это искусство сложных компромиссов?

— Конечно, и не только Европа. Я вспоминаю слова президента Обамы, который сказал: "Эта нация построена на компромиссах". Даже США основаны на договоренностях, на компромиссах, таковы правила жизни.

— Европейцев настораживает политика жесткой экономии, которую проводит Европейский совет. Собирается ли он в этой связи предложить план экономического возрождения, чтобы обеспечить рост экономики Европы?

— Экономический рост — это то, чем мы занимаемся с самого первого моего европейского неформального саммита в феврале 2010 года. Я предложил провести заседание Совета, чтобы обсудить структурный экономический рост. Я был убежден, что в отсутствии экономического роста мы не сможем финансировать нашу социальную модель. Но грянул кризис в Греции и спутал все планы. Год спустя я провел встречу, посвященную инновациям — ключевому элементу экономического роста — и энергетике. В этом году, в январе и марте, на повестке дня остались только вопросы экономического роста и проблемы занятости.

— А если Франсуа Олланд попытается пересмотреть бюджетный пакт, что вы будете делать?

— Нам предстоит обсудить все это в ближайшие недели. Но главное — это договориться по сути: какие рычаги и инструменты нужно использовать, чтобы увеличить экономический рост и трудовую занятость. И у нас есть немало общего по этим вопросам даже с программой нового президента Франции.

— В условиях нынешнего экономического кризиса мы сталкиваемся с разочарованием граждан в самой идее еврозоны и существования ЕС. Как вы думаете, что нужно предпринять правительствам и политикам, чтобы восстановить доверие?

— Тем не менее большинство граждан почти во всех странах голосуют за вступление в Европейский Союз и еврозону. Даже в Греции накануне выборов я видел результаты опроса общественного мнения, согласно которому 75% граждан не хотят выхода из еврозоны. Люди хотят, чтобы их страны оставались в еврозоне, поскольку понимают, что не существует другой альтернативы, что у их страны нет будущего вне Евросоюза. Но в любом случае лишь от наших усилий будет зависеть стремление людей оставаться в ЕС, поэтому нам необходимо стабилизировать ситуацию в еврозоне, ускорить экономический рост и создавать рабочие места.

— Речь идет о весьма долгом периоде времени. Какие вы ставите сроки — два года, пять лет, 20 лет?

— Отсчет этого срока начинается уже сегодня. И очень важно показать людям перспективу. Ситуация в западных странах Европы отличается от ситуации в странах на юге Европы. Что касается северной части, то там с конца этого года вновь начнется экономический рост. В Бельгии это уже произошло в первом квартале, а на следующий год все прогнозы относительно экономического роста положительные. Так давайте же сохраним, насколько это возможно, высокий уровень ожиданий, тем более что признаки роста есть. И нужно, чтобы люди знали об этом.

— Господин президент, по вашему мнению, Испании может понадобиться такая же помощь, как и Греции? Испания — следующая в черном списке?

— Нет, Испания не просит помощи. Я думаю, что непростые решения по финансовой дисциплине, по вопросам конкуренции и реформам на рынке труда, принятые испанским правительством и их предшественниками, принесут свои плоды. Чтобы стать сильнее, Испании нужна реформа, а банкам — рекапитализация. Кабинет хорошо выполняет свою работу, и я верю, что Испания справится с поставленными задачами.

— Во время последнего саммита вы объявили, что организуете неформальный ужин для лидеров ЕС, чтобы обсудить вопрос экономического роста, который часто оппозиционные силы противопоставляют мерам жесткой экономии.

Как вы считаете, противоречит ли одно другому или, напротив, дополняет? Если дополняет, то как можно стимулировать рост на фоне жесткого финансирования?

— Я очень рад, что вы задали этот вопрос, так как у меня есть возможность прояснить свою позицию. Мы идем на такие непопулярные меры не ради удовольствия, а чтобы сохранить еврозону. Во-первых, необходимо усилить вливания в экономику за счет инноваций, образования, повышения квалификации специалистов, исследований и научных разработок. Это сегодня приоритетная задача даже на фоне ужесточения бюджетной дисциплины в еврозоне. Следующий этап: совместно с Еврокомиссией мы рассматриваем перспективу увеличения финансирования Европейского инвестиционного банка.

Мы работаем над проектом выпуска еврооблигаций, чтобы повысить объем инвестиций в ключевых отраслях еврозоны. Это не идет вразрез с мерами экономии, противоречие может возникнуть лишь в краткосрочной перспективе, потому что странам придется сбалансировать бюджеты и повысить конкурентоспособность. И в то же время как на юге еврозоны, так и на севере мы работаем над обеспечением экономического роста.

— Что вы можете сказать безработным в Испании?

— Мы можем сказать им следующее: "Нам необходимо пройти этот трудный путь, мы это знаем и делаем все, что в наших силах, чтобы обеспечить приток инвестиций и экономический рост. И когда мы решим эти проблемы в зоне евро в целом, Испания выиграет от этого тоже. В своей собственной стране правительство должно предпринять все возможные шаги, чтобы побороть безработицу, делая акцент на трудоустройстве молодежи.

— Многие обеспокоены ростом активности правых, в том числе открыто ксенофобских партий в Европе. Сама идея Европы и ее ценности находятся под угрозой. Что может президент Европейского совета с этим поделать? Можете ли вы как-то повлиять?

— 17% французов поддержали на выборах ультраправые идеи, так же как и в 2002 году. Таким образом, рост крайне правых настроений не связан напрямую с кризисом в еврозоне, это началось задолго до его начала. Самое главное — мы защищаем наши ценности, говорим на понятном для европейцев языке, поставив закон во главу угла. Мы защищаем демократические свободы, права человека и выступаем против дискриминации во всех ее проявлениях. И мы в этих вопросах не можем отступать ни на йоту. Мы должны призывать всех, кто живет в Евросоюзе, уважать его законы и конституции, признавать отделение церкви от государства и равенство между мужчинами и женщинами. Но самое важное — показать всем, что мы готовы бороться и защищать наши ценности.

— Я бельгиец. Что бы вы сказали европейским гражданам и лидерам, которые не понимают, во сколько им обойдется выход из Евросоюза?

— Представьте себе, что, к примеру, Бельгия выходит из Союза. Она теряет рынок в 500 миллионов потребителей и может рассчитывать только на свой рынок в 10—15 миллионов человек. Только представьте, что нам вновь придется предъявлять паспорт, пересекая границу между Францией и Бельгией...

Я тоже из Бельгии, которая сильно пострадала от массовой безработицы в 50-х годах, но затем мы вышли на европейские рынки — во Францию, Италию, Германию, и это принесло нам огромную пользу, вырос уровень благосостояния. Новые рынки могут стать источником процветания страны, и не просто могут, они им и являются.

— Господин президент, наблюдая кризис европейской интеграции, учитывая экономические и долговые проблемы, которые поражают одну страну за другой, как это возможно, что ЕС продолжает говорить о расширении и готов открыть двери таким странам, как Хорватия. Ведь это делает процесс интеграции еще более трудным и болезненным?

— Прошел референдум, результаты которого показали, что люди достаточно положительно оценивают идею вступления Хорватии в ЕС. Но если давать краткое, но точное определение, то Европейский Союз — это союз определенных ценностей. Испания, Греция и Португалия вошли в европейскую семью, потому что они свергли диктаторские режимы, фашизм. С другой стороны, есть бывшие коммунистические страны, которые не могли развиваться по демократическому пути, не бросив якорь в Евросоюзе. Таким образом, ЕС — это не только гарант мира, хотя он всегда выполнял эту миссию, но это одновременно и залог демократии. Именно поэтому эти страны присоединились к нему.

Возьмем бывшую Югославию, которая пережила гражданскую войну. Для нее европейские перспективы стали единственным шансом предотвратить в будущем гражданскую войну. Конечно, эти страны должны соответствовать всем требованиям и выполнить все условия, но от их будущего зависит и будущее Европы. В противном случае мы не застрахованы от новой войны.

— Бойкот Евро-2012 не принесет Украине ничего хорошего. Почему бы не приехать в страну, не встретиться с ее руководителями и напрямую задать им неудобные вопросы? В противном случае вы просто толкаете Украину в руки России, несмотря на то что украинцы хотели бы присоединиться к ЕС.

— Я был в Киеве с Жозе Баррозу в декабре, и мы довольно долго беседовали об этом с президентом Януковичем. Мы парафировали соглашение об ассоциации с Украиной, открыв таким образом перед ней европейские перспективы, но мы не ратифицировали соглашение. И я вам могу объяснить, почему. Мы четко сказали: это возможно только при условии, что Украина будет придерживаться наших ценностей, потому что соглашение об ассоциации касается не только торговли, но и политических договоренностей. Мы считаем недопустимым то, как Украина обращается с бывшим премьер-министром Юлией Тимошенко. И мы об этом предельно четко заявили президенту Януковичу.

Мы дали понять нашу позицию украинскому руководству. Когда украинский премьер-министр объявил о намерении посетить Брюссель, мы сказали: "Не стоит, оставайтесь дома". Мы подали Киеву конкретный политический сигнал: изменить внутриполитическую ситуацию. В стране была демократия в 2004 году, и Украина должна вернуться к демократической модели государства.

— Есть Европейский совет, есть еще и Совет Европейского Союза. Людям сложно разобраться, кто президент ЕС, кто президент комиссии... Вы президент Европейского совета, но как вы получили эту должность? Кто вас выбирал? И как работают эти структуры? Не думаете ли вы, что через десять лет ЕС превратится в федеральный союз? Согласятся ли страны-члены передать часть суверенитета Союзу? Станем ли мы однажды единой страной?

— Нет, я так не думаю. ЕС никогда не превратится в Соединенные Штаты Европы. У нас 27 стран, или 28, если считать Хорватию. И у каждого из нас своя история. У Бельгии 200 лет за спиной, а у некоторых стран — тысячелетние истории. Мы не похожи на США. Мы говорим каждый на своем языке, каждая страна — это отдельная личность со своей особенной историей. Но мы должны создавать более сильную, сплоченную Европу и делать это день за днем. К сожалению, экономический кризис не самый удачный период для этого, но это правильное время, чтобы задуматься о судьбе ЕС.

— Как следует выбирать президента ЕС? Должны ли быть кандидаты, политические манифесты и даже всенародное голосование?

— Меня избрали главы и руководители 27 стран-членов, которые в свою очередь прошли через демократические выборы. Я принимаю участие в общих встречах, помогаю искать компромиссы, выстраивать мосты между сторонами при принятии трудных решений — в этом заключается моя роль. Я не президент Европейского Союза, я президент Европейского совета.

Если на эту должность избирать путем прямого голосования, то президент будет занимать совершенно другие позиции. Он должен будет отстаивать свою собственную программу и защищать свои позиции, а это затрудняет или даже делает практически невозможным поиск компромисса, потому что на первый план выходит его программа, которой он должен придерживаться. Поэтому решение иметь президента Европейского совета, которого избрали или назначили руководители государств, очень удачное. Срок в два с половиной года продлевается всего один раз. Получается пять лет, так что нет никакой опасности диктатуры, или монополии на власть. Думаю, что это было мудрое решение.

— Мало кто знает о том, что 9 мая — это День Европы. Нам кажется, если 9 мая объявить выходным днем для всех европейских граждан, то это найдет положительный отклик в Европе. Так может, вы сделаете это?

— Этот вопрос находится в компетенции стран-членов, и если будет достигнута договоренность, то, конечно, я тоже включусь в этот процесс. Но стоит отметить, что в некоторых странах пытаются уменьшить количество праздников.

Я поддерживаю вашу идею, но от того, что мы сделаем 9 мая праздничным днем, немногое изменится. Опять же повторюсь, если согласие по этому вопросу будет, я внесу свою лепту. Но положительная риторика, пропагандирующая европейское объединение, которое не имело аналогов в человеческой истории, крайне важна.

Подготовил к печати Алесь ДРАБЧУК.

Амерыканскі акцёр Уіл Сміт займаецца бегам з перашкодамі пад кіраўніцтвам брытанскай бягунні Перы Шэйкс-Дрэйтан у спартыўнай зале Ethos у Лондане.

ВОТ ЭТО ПРИМЕР!

Правительство Франции сократило себе зарплату на 30%

Новое правительство Франции начало свою деятельность с урезания своей зарплаты на 30%. "*Мы должны подавать пример*", — сказал премьер Эйро в вечернем телеэфире канала "Франс-2".

Понижение зарплаты было одобрено на первом заседании правительства. Это решение вступило в силу незамедлительно. В заявлении правительства говорится, что оклад министров теперь будет равен 9940 евро в месяц, уменьшившись с нынешних 14.200 евро. Жалования Олланда и премьер-министра страны Жан-Марка Эйро уменьшатся с 21.300 евро до 14.910.

Кроме того, среди первых решений нового правительства еще ряд мер, направленных на улучшение репутации работников кабинета. "*Я предложу также принять хартию профессиональной этики, чтобы при выполнении полномочий министры соблюдали образцовое поведение,* — добавил премьер. — *Под этим обязательством должен будет подписаться каждый*".

"*Мы прибыли сюда не только для того, чтобы управлять страной, а для того, чтобы реформировать ее, преодолеть привилегии и улучшить жизнь французского народа",* — заявила министр по правам женщин Наджат Валло-Белкасем.

Алесь ДРАБЧУК.

У СУСЕДЗЯЎ

Рэйтынг польскіх партый

Найбольшай падтрымкай у палякаў карыстаецца правацэнтрысцкая партыя "Грамадзянская платформа" — 27%. На другім месцы — правая партыя "Права і справядлівасць" — 21% падтрымкі, вынікае з сацыялагічнага апытання, праведзенага кампаніяй CBOS. Трэцяе месца з падтрымкай 12% заняў Саюз левых дэмакратычных сіл. 7% рэспандэнтаў заявілі, што з'яўляюцца прыхільнікамі леваліберальнага Руху Палікота. Столькі ж палякаў падтрымліваюць Польскую сялянскую партыю.

Расіяне масава скупляюць нерухомасць за мяжой

Летась яны выдаткавалі на вілы і дамы па-за Расіяй 12 мільярдаў долараў, паведамляе эканамічны дадатак газеты „Rzeczpospolita". Папярдні рэкорд грамадзяне Расіі паставілі ў 2008 годзе — 5,5 млрд долараў. Расійскія банкіры скардзяцца, што мільярды долараў узбагачаюць іншыя дзяржавы, а не расійскую казну.

Выданне цытуе агента нерухомасці з Масквы, які прапаноўваў аднаму з багацеяў дом у межах сталіцы за 4 млн долараў. Аднак кліент адмовіўся, бо ў Італіі каля возера ён бачыў такі самы дом за 2 мільёны. Асабліваю папулярнасцю сярод расіян карыстаюцца вілы ў Лондане, на Кіпры і Маёрцы. Яны скупляюць там апартаменты па 300 кв. метраў, замкі, палацы і невялікія вясковыя сядзібы.

У НИХ...

Из чего пить воду?

На заседаниях в учреждениях ЕС в Брюсселе обычно подают воду в пластиковых бутылочках. Только в зданиях Европейского парламента их используется 8 тысяч в день и миллион в год. Утилизация полимерных отходов дорога и вредна. К акции протеста против такого способа утоления жажды присоединились многие депутаты.

"Не обязательно пить воду из пластиковых бутылок, есть много альтернатив, — сказала Джудит Меркес из Голландии. — Как законодатели, мы заставляем других эффективнее использовать ресурсы, но пора это делать в нашем парламенте. Давайте наливать воду в стаканы из-под крана, фонтанчика, но прежде всего упраздним пластиковые бутылки".

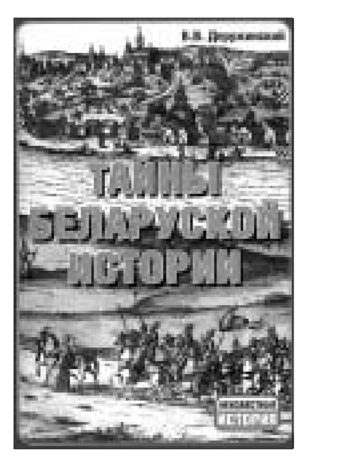
Активисты этой кампании говорят, что в результате уменьшатся расходы, количество мусора, использование транспорта и потребление энергии.

РОДОВОД

Многие беларусы не знают, что наш народ до 1840 года назывался литвинами, что никакой "Беларуси" в средние века не существовало, а была Литва — к которой Республика Летува не имеет отношения. Великое Княжество Литовское создал прусский король Миндовг, сама же Литва появилась на территории Западной Беларуси около 1220 года, с миграцией сюда с Запада полабских славян. Беларусы — не "восточные славяне", но славянизированные западные балты. Об этом и многом другом, интересном и важном для национального сознания современных беларусов, рассказывается в книге Вадима Деружинского "Тайны беларуской истории", одну из глав которой предлагаем читателям "Народной Воли".

Вадим ДЕРУЖИНСКИЙ

Тайны беларуской истории

Сколько лет беларусам?

Один из видных политиков современной России как-то заявил в телевизионном выступлении: "Беларусы — это молодой народ". Подобные высказывания делают и другие российские политики. Объясняются они, как правило, либо элементарным незнанием истории беларусов, либо принципиальным отрицанием беларуской государственности.

Но и некоторые беларусы тоже считают свой народ "молодым". Мне доводилось не раз слышать такое мнение: "беларусы — это очень молодое историческое явление, гораздо более молодое, чем мы привыкли думать. Любое молодое явление стремится обзавестись солидным и респектабельным бэкграундом. Это всего лишь болезнь роста".

Последние фразы обычно произносят тогда, когда слышат высказывания о том, что Великое Княжество Литовское было национальным государством беларусов.

Но действительно ли "беларусы" — очень молодое историческое явление"? (*Поскольку с 1991 года страна называется Беларусью, то и население ее — это белАрусы, а не белОрусы. Подробнее об этом, а также о написании слова "беларуский" читайте в главе "Беларуские национальные реалии".* — **В.Д.)**

Возраст беларуского народа

Что говорит по этому вопросу беларуская наука?

"В процессе формирования и развития беларуский народ прошел стадии от объединения племенных союзов через народность до нации", — сказано в энциклопедии "Беларусь" (Минск, 1995, с.517). "В XIII—XVI веках сформировался беларуский этнос" (там же, с.107). "Процессы консолидации беларуской народности в беларускую нацию начались в XVI — начале XVII века" (с.529).

Итак, беларуский этнос формировался с XIII века (когда появилось Великое Княжество Литовское — ВКЛ) — это означает почти 800 лет истории, а беларуская нация формировалась с XVI века (с эпохи Франциска Скорины) — это еще 500 лет истории. Что же тут "юного"? Скорее, о глубокой древности говорить надо. Например, американская нация вдвое моложе беларуской, а польская родилась одновременно с нами.

Еще доводилось слышать мнение, что, дескать, "огромное влияние на формирование беларуской нации оказала Великая Отечественная война". Однако в энциклопедии "Беларусь" ясно сказано, что процесс формирования беларуской нации окончился в 1910—1920-е годы (с.529). В Великой Отечественной войне наш народ участвовал уже как полностью сформировавшаяся нация.

Святая Евфросиния Полоцкая (1104-1167), небесная заступница Беларуси.
Дочь князя, она в 12 лет стала монахиней

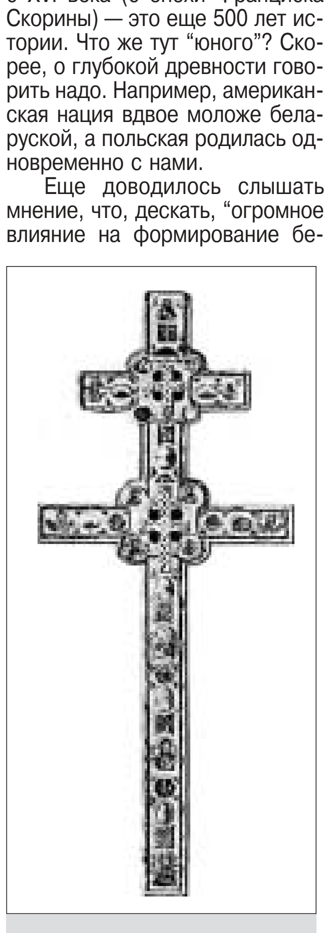
К тому же ту войну вели коммунисты, которые считали своей задачей формирование единой советской нации. Они боролись с национальным сознанием и национальной культурой народов СССР, а не развивали их. Поэтому в советский период никакого "формирования народов и наций" происходить не могло в принципе (национальное движение существовало в СССР только в период 1920-х годов, а в 30-е уже было свернуто и считалось "проявлением мелкобуржуазного сознания").

Конечно, жизнь беларусов в СССР (восточных — с 1922 года, западных — с 1939-го) оказала свое влияние на менталитет народа, причем негативное: была истреблена его политически активная часть, развилось равнодушие к жизни своего государства. Но все это касалось только социального сознания, и лишь в малой части — сознания национального.

Народ остался тот же самый. Со своим генофондом и антропологией, языком, материальным укладом жизни, национальными традициями, со своим национальным характером. Именно все это определяет национальную идентичность народа, и во всем этом произошло очень мало изменений". *(Материальный уклад жизни — это традиционные образцы одежды, обуви, головных уборов, причесок, украшений, жилых и хозяйственных построек, утвари, посуды, орудий и приемов труда. Национальные традиции выражаются в обрядах брачных, родильных и похоронных, в народных танцах, песнях, легендах, приметах, сказках и т.п. —* ***Прим.ред.****)*

Заявление о том, что "беларуский этнос очень молодой", создают нелепую картину истории. А кем же, если не беларусами, были Всеслав Чародей (XI век), Евфросиния Полоцкая (XII век), Давыд Гродненский (XIV век), Франциск Скорина (XVI век)? Неужели московитами, киевлянами или поляками?

Русский историк Лев Гумилев в своей книге "От Руси до России" отметил, что на Куликовскую битву "привели свои белорусские полки белорусские князья Андрей и Дмитрий Ольгердовичи". Почему же в таком случае "беларусы — очень молодое историческое явление", если они, согласно российской историографии, еще в 1380 году привели на Куликовскую битву "белорусские полки", да к тому же под началом "белорусских князей"?

Крест св. Евфросинии. Его изготовил полоцкий ювелир Лазарь Богша в 1161 г. Хранился в Могилевском краеведческом музее.
В 1941 г. был вывезен в Москву и там исчез.

Путанице в какой-то мере способствует тот факт, что после второго восстания против русского господства (1830—1831 гг.) царь Николай I решил в 1840 году переименовать наш этнос, дабы оградить его от "памяти ненужной" о своей былой государственности. То есть от памяти о Великом Княжестве Литовском, захваченном Россией в период с 1772-го по 1795 год. Именно тогда власти империи официально переименовали литвинов в "белорусов". До того "белорусами" в России называли только жителей Восточной Литвы (нынешних Витебской и Могилевской областей), а вот жителей современной Центральной и Западной Беларуси именовали литвинами.

С 1840 года по указу царя термин "Литва" стал запрещенным, равно как и "литвин". Вместо него царизм ввел термин "белорус". Но и он после восстания 1863—1864 гг. тоже стал запрещенным, а всех "белорусов" (литвинов) было "высочайше велено" именовать "западно-русами". Тем не менее вплоть до начала 1950-х годов сельские жители Беларуси (например, в Минской области) по-прежнему называли себя или литвинами, или "тутэйшыми", а не "белорусами", ибо такого названия селяне не признавали.

Но вся эта история с переименованием никак не означала изменения сути этноса. Во-первых, она явилась актом насилия колониальных властей, обеспокоенных постоянными волнениями в "самой мятежной колонии России", как говорил генерал-губернатор Михаил Муравьев (которого наш народ прозвал вешателем). А во-вторых, национальную идентичность народа определяют его генофонд и антропология, материальный уклад жизни, язык и традиции, национальный характер, распространенные типы личности. Все это осталось тем же.

Кстати говоря, изменение исторического названия коснулось не только нашего народа. То же самое пережили русские и украинцы, но в отношении этих двух народов никто почему-то не говорит, что они "юные".

«Юные этносы» русских и украинцев

Русских еще при царе Петре Первом именовали московитами, а их страну — Московией. Например, на первых географических картах, изданных при Петре, нет страны с названием "Россия", а есть только Московия. Смена названий начала происходить после поездок царя Петра в Европу, где он просил картографов перенести границу между Европой и Азией на Урал (до того ее проводили по границе между ВКЛ и Московией), а Московию — называть "Россией".

Причина этих ходатайств была та же, что и переноса столицы из Москвы в Санкт-Петербург: стремление расстаться с азиатским (ордынско-московским) прошлым и вывести страну на европейский путь развития.

Превратились ли при этом московиты в какую-то новую нацию? Конечно нет. Петр сильно повлиял на азиатские традиции Москвы. Например, запретил носить бороды (за сбривание которых карал своих подданных его отец Алексей Михайлович), запретил держать женщин в гаремах (называвшихся в Московии "теремами"), вместо азиатских одежд заставил носить европейские наряды, сильно изменил образ жизни господствующего класса — дворянства.

Тем не менее российские историки не считают, что в результате его реформ исчез этнос московитов (азиатов), а вместо него появился этнос русских (европейцев). Все российские историки дружно говорят о "тысячелетней России" и "тысячелетнем русском народе".

А ведь во времена Великого Княжества Литовского никто не осуществлял подобного насилия над нами, не заставлял отказываться от своих обычаев и традиций. И если даже в России после кардинальной смены традиционного внешнего облика считают, что русские — тот же самый этнос, что московиты, то почему мы должны считать замену названия "литвин" на "беларус" "рождением нового этноса"?

(Продолжение на 6-й стр.)

РОДОВОД

Тайны беларуской истории

(Продолжение. Начало на 5-й стр.)

Кстати говоря, последним среди переименованных этносов был именно русский. До 1918 года он назывался "великороссы". Председатель ВЦИК Яков Свердлов нашел это название "слишком имперским" и заменил его термином "русские". Но, будучи этническим евреем и слабо разбираясь в лингвистике, Свердлов учинил ляп, ибо нет в русском языке ни одного названия этноса, которое было бы прилагательным — все имена существительные. Нет названия этносов "армянские", "грузинские", "польские", "еврейские", "французские"... Свердлов по своему невежеству ввел термин "русские", что стало большой глупостью.

Ну и что? Сегодня в России это никого не смущает. Все дружно считают, что нынешний термин "русские" аналогичен терминам "великороссы" периода царизма и "московиты" допетровских времен. То есть изменения названия сами по себе ничего не значат. *("Русские" — это такое же прилагательное, что "великоросские" или "московские". Лингвистически правильно было бы говорить "руссы" либо "русины".)*

Теперь взглянем на другого исторического соседа — на украинский этнос. Киев был некогда столицей большого государства (Киевской Руси), сумевшего захватить многие земли, в том числе часть земель западных и восточных балтов (нынешней Беларуси) и финских народов (нынешней Центральной России).

А кто жил в тогдашнем Киеве? Украинцы? Но это название не соответствует рангу Метрополии, ибо означает "окраинцы", живущие на Окраине страны. Не может народ, завоевавший окрестные княжества, сам себя именовать "окраинцами"!

Название "окраинец" (тогда в форме "укранин") закрепилось за жителями Киева только в период Речи Посполитой, когда Киев действительно был окраиной этого государства. Южнее Киева начиналось уже Запорожье — то есть вольница казаков, называвшая "за порогом" Русь, а еще южнее жили татары Крымской Орды.

Термин "укранин" появился только к 1500 году. Но даже на французской карте 1700 года он относится лишь к Киеву и нынешней Киевской области, тогда как жители Волыни, Подолии и Галиции названы "русинами" (в бывшей Галиции, избежавшей царской оккупации, до сих пор живут около 5 миллионов русинов).

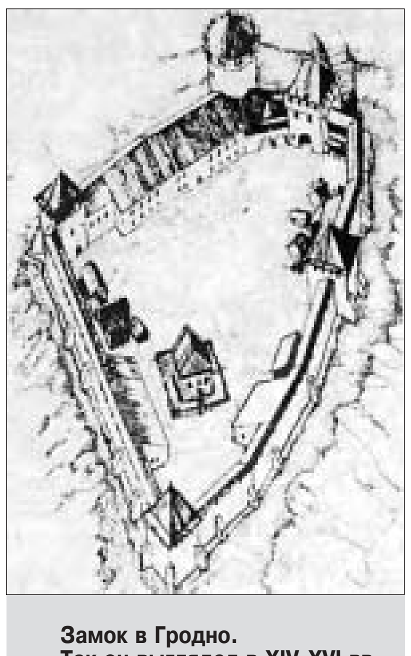
Но в Украине никто в этом не видит никакого рождения "юного украинского этноса". Переименование "русинов" в "украинцев" там считают обычной сменой названий.

Государственность этносов

Когда после 1991 года в Беларуси стали выходить книги историков, утверждавшие, что ВКЛ было государством беларусов, — российские историки тут же возмутились. Но еще более возмущались историки Летувы. Дело в том, что царизм своим запретом термина "Литва" в 1840 году дал основание жемойтам княжества Самогития (Жемойтия на латыни) остаться как бы единственным "наследником" государственности ВКЛ. Хотя жемойты к исторической Литве никакого отношения не имели и были только ее колонией.

Точно так и в Украине: после 1991 года там появились учебники истории, где сказано, что киевские князья в древности говорили на украинском языке, а жил в Киевской Руси народ украинский.

Это вызвало хохот у российских историков, хотя смеялись они напрасно. Во-первых, по своему содержанию эти термины идентичны. Жители Киева времен Киевской Руси говорили именно на украинском языке, а вовсе не на русском языке нынешней России (бывшей Московии), имеющем финско-татарскую базовую лексику. И народ, который жил тогда в Киевской Руси, генетически, антропологически, ментально был — по современным понятиям — именно украинским народом.

Замок в Гродно. Так он выглядел в XIV-XVI вв.

При этом беларусы и украинцы шли по стопам русских историков, которые еще раньше точно так же ретроспективно распространили понятие своего современного русского этноса на этнос московитов. Ведь мы не смеемся, когда прежний окраинный улус Золотой Орды в Москве именуют "Россией", говорят, что там "русские жили" и прочее в том же духе.

Проблема здесь заключается в имперском менталитете российских историков. Они себя в ретроспективе смело называют "русскими", а не "московитами", но не позволяют своим западным соседям поступать таким же образом — называть себя беларусами, а не литовцами, или украинцами вместо киевлян.

Еще в конце XVIII века царица Екатерина II повелела тогдашним ученым сочинить такую историю России, где бы родословная династии Романовых выводилась не от татар Орды, а от князей Киевской Руси. Дело кончилось тем, что Николай Михайлович Карамзин написал "Историю Государства Российского" — сборник исторических рассказов в 12 томах, который от начала и до конца пронизан великодержавной идеологией, излагает историю Московии, якобы берущей начало от Киева и Новгорода, хотя они никогда "рядом не лежали".

Сегодня эти исторические сказки демонстрируют на канале ТВЦ в виде одноименного сериала компьютерных мультфильмов. И никого в Москве не смущают выдумки Карамзина. В частности то, что он киевских князей именует "российскими государями", Киев — столицей России, а народ Киева — россиянами. Так кто сегодня должен смеяться?

Или, может быть, этот телевизионный канал предлагает перенести столицу России из Москвы в Киев? Нет, тут иная идея — мол, "надо вернуть Киев" под "высокую руку Москвы". Но главенство Киева в том государстве означает совсем иное — второстепенное историческое значение нынешней России в сравнении с Матерью-Украиной. Чего, разумеется, никто в Москве не желает признавать.

Если сравнить эти альтернативные концепции, то мы поймем, что в Киеве времен Киевской Руси жили именно украинцы, а не россияне. Ибо россияне живут в своей стране, а украинцы — в своей. Это две разные страны — и географически, и этнически. Соответственно, в Московии люди говорили на русском языке, в Киевской Руси — на украинском, а в ВКЛ — на беларуском языке (который до 1840 года назывался литовским или литвинским).

Но если возвращение украинцев к своей собственной истории эпохи Киевской Руси вызывает такое сопротивление в России, то чего ждать от аналогичного возвращения беларусов (литвинов) к своей Литве эпохи ВКЛ? Здесь ситуацию осложняют как минимум три фактора.

Во-первых, это беларусы, а не украинцы, вызывали головную боль у царизма тем, что трижды за первые 70 лет пребывания в составе России устраивали антироссийские восстания. Поэтому именно беларусы подверглись самому жестокому этническому погрому со стороны царизма, страстно желавшего превратить мятежный народ в податливый "воск" или "глину".

Но, несмотря на это, нельзя говорить о том, что после погрома "родился новый беларуский этнос" — ничего нового не родилось, ибо беларусы остались теми, кем они и были. Да, царизм уничтожил национальную беларускую шляхту, а затем Сталин — национальную беларускую интеллигенцию. Но этот слой национально ориентированных деятелей снова и снова вырастал в народе, как трава каждую весну на газоне. Уничтожить его невозможно, поэтому на национальных корнях, остававшихся неизменными, не мог появиться некий "новый этнос" в лице "новой национальной интеллигенции". Как мы видим, и в 1991 году, и в 2009-м национальные корни рождают все ту же национальную интеллигенцию, как и 50, 100, 200 или 300 лет тому назад.

Во-вторых, Украина — моноэтническое образование русинов. С ВКЛ дело обстоит сложнее. Тут было несколько этнических полюсов. Так, на французской карте для фельдъегерской почты 1700 года, с четкими границами, мы видим следующее: 1) показана "Истинная Литва" ("Vraie Lithuanie") на территории нынешней западной половины Беларуси (включая Вильню); 2) территория нынешней Республики Летува, тогда называвшаяся Самогитией, показана отдельно (на карте надпись, что это — колония Литвы); 3) показана "Русь Белая или Литовская" на территории нынешней Восточной Беларуси; 4) Брест показан частью Волыни как провинции ВКЛ.

Современный беларуский этнос является фактически соединением этноса литвинов (изначально ятвягов и дайновов Западной и Центральной Беларуси) и этноса кривичей Восточной Беларуси (или "белорусцев", как их называли московиты). К сожалению, рядовому беларускому обывателю (а тем более российскому) этот нюанс не известен, ибо о нем и при царизме, и при коммунистах умалчивали. Вполне справедливо можно полагать, что нынешний этнос беларусов на 60—70% состоит из потомков литвинов, и только на 20—30% из беларусов — продукта смешения этносов ятвягов и кривичей. Причем и ятвяги-литвины, и кривичи-беларусы — исконно балты, вовсе не славяне.

В области исторической науки мы встречаем открытое противодействие со стороны России: ее ученые признают, что наш этнос ранее назывался литвинами, но отвергают тезис о том, что мы (беларусы) были Литвой. Однако при таком "оригинальном" подходе нельзя и Россию называть ее именем лишь на том основании, что в ней живут россияне. Мол, не имеют эти названия (россияне и Россия) ничего общего.

Наше самоназвание "литвины" прямо соответствует термину "Литва". Это в том, что касается нынешней Западной и Центральной Беларуси — исторической Литвы. А что касается нынешней Восточной Беларуси, обозначенной на карте 1700 года как "Русь Белая или Литовская", то и она показана частью Великого Княжества Литовского, а не Московии.

Энциклопедия "Беларусь" сообщает, что, создав вместе с поляками Союзное Государство — Речь Посполитую Обоих Народов, мы не утратили свои государственные атрибуты. Государственным языком ВКЛ остался беларуский (на нем написаны все три Статута ВКЛ), канцлеры ВКЛ были беларусами (ни одного жемойта), ВКЛ сохраняло свою национальную армию, чеканило свои монеты — талеры, шелеги и гроши.

Царизм потому и отвергал все это, ибо лишил наш народ его государственности. Но глупо сегодня повторять измышления колониальной пропаганды.

В-третьих, историки Республики Летува еще в 1920-е годы создали на базе экспериментов царизма с нашим этносом свои собственные мифы. Согласно им, туземная провинция ВКЛ вдруг стала "Литвой", хотя никогда она Литвой не была, а всегда оставалась только Жемойтией, или Самогитией.

На французской карте 1755 года четко разделены Литва (Беларусь) и Самогития (Жемойтия). Город Вильно показан в составе Литвы

(Продолжение следует.)

ВАС ЦІКАВІЦЬ...

Хто такі Ануфрый Рамановіч?

Апошнім часам на некаторых сайтах даволі часта ўзгадваецца імя былога кадэбэшніка Ануфрыя Рамановіча. Ён разам з былым спецназаўскім камандзірам Уладзімірам Барадачом выступае за стварэнне ценявога ўрада ў эміграцыі. Распавядзіце, калі ласка, падрабязней, хто ён такі. Дзе нарадзіўся, жыве, чым займаецца і ці варта давяраць гэтаму чалавеку?

Іван ВОСІПАЎ, Мінск.

Вось кароткія звесткі з біяграфіі Ануфрыя Рамановіча. Нарадзіўся на Гродзеншчыне, служыў у войску, затым у КДБ — працаваў там да 1991 года. Затым звольніўся па ўласным жаданні. Стаў прадпрымальнікам і заняўся бізнесам. Дапамагаў Фонду імя Льва Сапегі ў Віцебску.

"З 1996 года дапамагаў беларускай апазіцыі — і фінансава, і арганізацыйна, — удакладняе сайт "Беларускі партызан". — *Працаваў у штабах **Сямёна Домаша** (2001 год) і **Аляксандра Мілінкевіча** (2006 год)".*

Ануфрый Рамановіч жыве не ў Беларусі, а ў Польшчы. Ён з'ехаў туды амаль шэсць гадоў таму. У сродках масавай інфармацыі паведамлялася, што Рамановіча абвінавацілі ў крымінальным злачынстве — нявыплаце падаткаў. Праваахоўныя органы спрабавалі дамагчыся экстрадыцыі Ануфрыя Рамановіча з Польшчы, але безвынікова. Была інфармацыя, што лідар руху "За Свабоду" Аляксандр Мілінкевіч накіраваў у Польшчу ліст, дзе сцвярджалася, што *"Рамановіч з'яўляецца яго паплечнікам і даўно супрацоўнічае з дэмакратычнымі сіламі Беларусі".*

Пэўны час былы майор КДБ Ануфрый Рамановіч не выходзіў праз сродкі масавай інфармацыі на шырокую публіку. Цяпер яго ў якасці эксперта запрашаюць на некаторыя сустрэчы і "круглыя сталы" з удзелам беларускай апазіцыі.

Дарэчы, даволі дзіўна, што апошнім часам з'яўляецца ўсё больш і больш "змагароў за Беларусь" у пагонах, якія самі жывуць у свабоднай Еўропе і ў той жа час заклікаюць беларусаў да пэўных дзеянняў. Можа, лепей было б такім барацьбітам за народнае шчасце вярнуцца сюды і паказаць, на што самі здольныя? А то вельмі проста з-за мяжы расстаўляць акцэнты і павучаць іншых...

Марына ВІШНЕЎСКАЯ.

АНОНС

Андэрсен для дарослых

У Нацыянальным акадэмічным тэатры імя Янкі Купалы распачаліся рэпетыцыі спектакля "Лістапад. Андэрсен" паводле п'есы беларускага драматурга Алены Паповай.

Аўтар ідэі і рэжысёр-пастаноўшчык — Мікалай Пінігін.

Па задуме рэжысёра, дзеянне спектакля адбываецца ў адным з мінскіх паркаў, дзе кожны дзень у адзін і той жа час збіраюцца пагутарыць сямёра пенсіянераў. Аднойчы там з'яўляюцца дзеці з дзіцячага садка, і, каб чымсьці іх зацікавіць, старыя пачынаюць расказваць ім казкі. Кожны герой праз сваю казку распавядае гісторыю ўласнага жыцця.

— *У тэатры ёсць артысты сталага пакалення, якія зараз не так шмат працуюць,* — расказвае **Мікалай Пінігін**. — *Гэты спектакль для іх. У ім — пасланне дзецям, якія толькі пачынаюць жыць, ад людзей немаладых, якія хочуць расказаць штосьці важнае аб жыцці праз гэтыя казкі.*

У аснову п'есы, якая была напісана па замове самога рэжысёра, пакладзены некалькі казак вядомага дацкага пісьменніка **Ханса Крысціяна Андэрсена**. Падчас спектакля на экран на сцэне будуць выводзіцца кніжныя ілюстрацыі, над якімі цяпер працуюць мастакі-аніматары.

У спектаклі заняты знаныя артысты Купалаўскага тэатра: народны артыст СССР і Беларусі **Генадзь Аўсяннікаў,** народныя артысты Беларусі **Генадзь Гарбук, Арнольд Памазан, Мікалай Кірычэнка, Галіна Арлова, Марыя Захарэвіч, заслужаныя артысты Рэспублікі Беларусь Сяргей Краўчанка, Георгій Маляўскі, Уладзімір Рагаўцоў, Аляксандр Падабед, Зінаіда Зубкова, Наталля Качаткова, Тамара Нікалаева, а таксама Ніна Піскарова.**

Разам з імі на сцэну выйдзе і маладое пакаленне купалаўцаў: **Ганна Хітрык, Вольга Скварцова-Кавальская, Аляксандр Казела, Валянціна Гарцуева, Андрэй Дробыш, Міхаіл Зуй** і многія іншыя.

Спектаклі паводле тэкстаў Андэрсена ёсць у рэпертуары ўсяго некалькіх беларускіх тэатраў: "Прынцэса і Свінапас" ідзе ў віцебскім тэатры "Лялька", "Дзюймовачка" — у сталічным Тэатры юнага гледача, "Снежная каралева" — у Гродзенскім абласным драматычным тэатры і мінскім тэатры сучаснай драматургіі "Тэатральны каўчэг". "Лістапад. Андэрсен" — гэта першая ў Беларусі спроба паставіць спектакль па творах дацкага казачніка не для дзіцячай аўдыторыі. Прэм'ера запланавана на 25—26 чэрвеня.

РЭГІЁНЫ

Скрала грошы, каб накарміць дзяцей

На злачынства пайшла жанчына, якая павінна была клапаціцца аб здароўі іншых.

35-гадовая малодшая медсястра змяніла працу ў Радунскай гарадской бальніцы на скам'ю падсудных. Замест таго каб аблегчыць пакуты пенсіянеркі 1928 года нараджэння, медыцынскі работнік крала ў старой грошы. На злачынства медсястра адважылася пасля таго, як убачыла, што пенсіянерка хавае пад сваім матрацам долары. Спачатку сцягнула 140 долараў, потым яшчэ 180.

Калі злачынства выплыла на паверхню, медсястра прызналася, што на кражу пайшла дзеля дзяцей. Жанчына сцвярджала, што ўсе грошы сышлі на ежу для малых.

Без пашпарта — сядзі дома

Прыкладна так прыйдзецца адказаць прадстаўнікам любой ВНУ, у якой захоча вучыцца 18-гадовы выпускнік з Гродна. Справа ў тым, што ў юнака няма пашпарта.

Ад дакументаў малады чалавек адмовіўся добраахвотна. Юнак жыве ў сям'і веруючых хрысціян, якія не прызнаюць пашпарты з-за ідэнтыфікацыйнага нумара. Маўляў, лічбы негатыўна паўплываюць на лёс чалавека.

Пакуль жа моцны негатыўны ўплыў юнак вытрымлівае з-за салідарнасці з бацькамі, якія не пагадзіліся ўзяць пашпарт сына нават на кароткі тэрмін - на час цэнтралізаванага тэсціравання.

Дарэчы, у Гродзенскай вобласці 25 чалавек адмовіліся ад пашпартоў па рэлігійных матывах. Іх дакументы захоўваюцца, забраць іх можна ў любы момант.

Школьнікаў навучаць страляць

Размова ідзе не аб занятках па ваеннай падрыхтоўцы, а аб новай паслузе філіяла музея "Камянецкая вежа".

Пакуль на ўзбраенні толькі непрафесійныя лукі. Паслуга танная — 2000 рублёў за тры стрэлы. Разлічана забава выключна на школьныя групы. Таму і называецца "музейная гульня-занятак". Групе распавядаюць, што гэта за зброя, як трэба страляць, а потым прапануюць паспрабаваць свае сілы.

Дарослы стралок пакуль не можа атрымаць асалоду ад атракцыёна. Справа ў тым, што ў музея не хапае людзей, каб аднachасова праводзіць экскурсіі па вежы і прысутнічаць на стрэльбішчы.

За прыгажосць — золата і шакалад

Дзяўчат, што ўдзельнічалі ў конкурсе прыгажосці "Міс Беларусь — 2012", на малой радзіме засыпалі падарункамі і ўвагай.

Прыгажунь ушаноўвалі ў аблвыканкаме. У цырымоніі прынялі ўдзел прадстаўнікі ўлады, адміністрацыі ўніверсітэтаў, дзе вучацца дзяўчаты, а таксама прадпрыемстваў і арганізацый Брэста. Разнастайныя прыемнасці дасталіся не толькі пераможцы конкурсу **Юліі Скалковіч**, а таксама іншым дзяўчатам з вобласці. Німфам паднеслі памятныя манеты ад кіраўніцтва Нацбанка на Брэстчыне, велічэзныя наборы цукерак ад Першай шакаладнай кампаніі і мноства сувеніраў.

Імідж нішто?

З такой высновай не згодны ў Магілёве. Там нават стварылі спецыяльную групу па прасоўванні вобраза горада.

Для пачатку правядуць працу сярод насельніцтва, інвестараў і турыстаў для таго, каб вызначыць, што становіцца і што адмоўнае ёсць у Магілёве. Назіраць будуць не толькі за культурным жыццём. Імідж горада і яго прывабнасць будуць ацэньваць у некалькіх катэгорыях: жыллёва-камунальная гаспадарка, установы культуры, грамадскія арганізацыі, СМІ і іншых.

Ужо праз месяц удзельнікі групы збяруцца зноў, каб вырашыць, за якія справы трэба ўзяцца ў першую чаргу.

Марыя МАЛЕВІЧ.

Завяршыўся культавы серыял «Доктар Хаўс»

Больш прыхільнікі нічога не даведаюцца аб лёсе свайго любімага персанажа доктара Грэгары Хаўса.

На працягу 177 серый увесь свет назіраў за прыгодамі цынічнага, але геніяльнага ўрача-дыягноста Грэгары Хаўса, ролю якога выканаў Х'ю Лоры. Аб тым, што восьмы сезон будзе апошнім, фанаты тэлешоу ведалі з 8 лютага 2012 года. Але да апошняга прыхільнікі не верылі, што самы папулярны серыял у свеце, лепшыя эпізоды якога глядзелі ў агульнай колькасці да 30 мільёнаў тэлегледачоў, рана ці позна скончыцца.

Тэлесерыял ішоў 8 гадоў. Медыцынскі дэтэктыў з элементамі псіхалагічнай драмы быў адзначаны прэміямі "Эмі" і "Залаты Глобус". У 2007 годзе "Доктар Хаўс" дасягнуў свайго піку папулярнасці, але з тых часоў ажыятаж трохі спаў.

Акцёры, што ў розныя гады здымаліся ў серыяле, атрымалі надзвычайную папулярнасць. Англічанін Х'ю Лоры, які зараз неаддзялімы ад вобраза Грэгары Хаўса, толькі за адну серыю атрымліваў каля 400 тысяч долараў.

Апошні эпізод ў гісторыі серыяла мае назву "Усе смяротныя". Пры гэтым чым завершыцца гісторыя, стваральнікі серыяла трымалі у сакрэце.

Маргарыта ШУЛЬЦ.

ЗА РУЛЕМ

Если вас обманул таксист — жалуйтесь. Возможно, вам повезет, и у него отберут машину...

Но, скорее всего, ваше недовольство почти не отразится на жизни нечестного работника. К сожалению, белорусское законодательство несовершенно — нечистые на руку таксисты слишком часто уходят от ответственности.

Помнится, в 90-е таксистов-частников называли смешным прозвищем "уксусы". Говорят, что кличка прицепилась еще в эпоху борьбы за трезвость в СССР, когда водку в любое время суток свободно можно было купить только у таксистов. Чтобы предприимчивых водителей не посадили, на бутылки с огненной водой клеили этикетки от уксуса. Благо, форма тары была одинаковой.

Годы прошли, а среди белорусских водителей такси то и дело встречаются "уксусы". Правда, теперь прозвище трактуется по-другому: мол, сколько таксисту ни плати, а все равно лицо будет кислым. С кем не случалось: чек не дают, везут "кабаньими тропами", никогда нет сдачи с крупной купюры... С таким багажом белорусская столица и подходит к чемпионату мира по хоккею.

"В таком состоянии такси нельзя подпускать к иностранному гражданину", — разводит руками начальник управления автомобильного, городского электрического транспорта и метрополитена Министерства транспорта и коммуникаций **Юрий Коровайкин**.

Конечно, недовольны в основном теми такси, которые не имеют официальной регистрации. Извозчики, работающие без лицензии, и имидж портят, и доход государству не приносят, ведь формально они бизнес не ведут. Так, просто погулять вышли... Но наказать их почему-то не получается.

"Штрафы, которые назначаются таксистам-нелегалам, даже не покрывают затраты государства на проведение проверки, — рассказал начальник управления контроля транспортной деятельности транспортной инспекции Министерства транспорта и коммуникаций **Владимир Конунников**. — *Бывали случаи, когда суды выносили штрафы в размере 17 тысяч 500 рублей... Топлива нами было затрачено на большую сумму!*

Парадокс заключается в том, что те, кто работает по лицензии, платят большие штрафы, чем те, кто работает нелегально".

Понятно, что подобная практика отбивает у предпринимателей любое желание лицензировать свою деятельность. Почему, прооштрафившись один раз, человек, который шашечки "носит" официально, должен отвечать по всей строгости закона, а те, кто годами "бомбит" на столичных улицах, — нет?

Вопрос хоть и острый, но все же риторический. Самое серьезное наказание, которое грозит нерадивому таксисту, — конфискация автомобиля. Но такие случаи крайне редки: ***в 2012 году в Беларуси был конфискован только один автомобиль.***

"Любая крупная проверка вызывает не уменьшение числа нелегалов, а отток кадров с официальных служб, — делится директор службы такси "Столица 135" **Олег Радкевич**. — *Наши таксисты видят, что никто не трогает "бомбил", которые много лет работают на одном и том же месте. У них такая система: проверь одного — все остальные съедут и никакой эффективности от рейда не будет".*

Радкевич уверен: чтобы таксисты брали по счетчику и не петляли по городу, прежде всего нужно пересмотреть тарифы. По словам представителей служб такси, некоторые формируют свои цены так, что на зарплаты работникам просто не остается. Откуда же у водителей деньги?

"Чтобы водитель такси мог получать зарплату хотя бы в 1 миллион 800 тысяч рублей, тарифы должны составлять не менее 4 тысяч за километр, — продолжил Олег Александрович. — *Когда фирма заявляет тариф в 2,5—3 тысячи, это говорит только об одном — тут либо не платят налоги, либо где-то крадут бензин..."*

Пока же, чтобы не ударить в грязь лицом, официальные службы такси делают что могут — к ЧМ водителям выдадут немецкие, французские и английские разговорники, а диспетчеров подберут исключительно со знанием иностранных языков. Конечно, радует такая подготовка к крупному спортивному мероприятию, но как же быть минчанам? Как отстоять свое право на квалифицированное обслуживание?

"По обсчетам, забытым вещам или другим вопросам лучше обращаться в диспетчерскую, — рассказал директор ЗАО "Маршрутные перевозки" **Владимир Рыбаков**. — *Что делать, если таксист отказывается предоставлять чек за поездку? Вы вправе не платить. Если вас везет таксист с лицензией и регистрацией, то он обязан действовать по правилам. Если же вам не дают чека, но при этом еще хамят или угрожают — звоните в милицию".*

Звонок в диспетчерскую тоже будет нелишним: водителю, который проявил себя не лучшим образом, откажут в заказах. Небольшая, но все-таки сатисфакция.

КСТАТИ

Плохо только тем, кто ездит?

Практика показывает, что неприятности с такси могут случаться не только с теми, кто пользуется услугами извозчиков. В особых случаях недовольными остаются те, кто на такси работает.

Этой весной в Минске разнеслась весть о скандале, который случился в диспетчерской службе "Такси Алмаз". Пострадавшими оказались не пассажиры, а диспетчеры службы. По крайней мере, на такой версии настаивают дамы, в разное время работавшие в "Такси Алмаз". Минчанка **Ольга Каркотко**, например, отработала несколько месяцев, а когда захотела уйти, расчета не получила.

О своих злоключениях девушка и ее коллеги рассказали в программе "Добро пожаловаться!" на телеканале СТВ. Правда, барышни так и не смогли объяснить, почему все документы у диспетчерской службы в полном порядке. Разбирательство по этому делу еще не закончено.

Мария МАЛЕВИЧ.

Народная Воля http://www.nv-online.info 22 МАЯ 2012 г.

АДУСЮЛЬ

У Беларусі ўведзены мінімальны бал для паступлення ў ВНУ

Згодна з пастановай Міністэрства адукацыі, цяпер для ўдзелу ў конкурсе пры паступленні ў ВНУ трэба будзе набраць на цэнтралізаваным тэсціраванні не менш як 7 балаў за адзін тэст.

Згодна з новай пераводнай шкалой, вынік ад аднаго да шасці балаў па стабальнай шкале прыраўноўваецца да двойкі па дзесяцібальнай. Гэтыя балы азначаюць адмоўную адзнаку, але абітурыенты, якія набралі на цэнтралізаваным тэсціраванні 6 і ніжэй балаў, змогуць скарыстацца магчымасцю паступіць у сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы.

Нагадаем, што рэгістрацыя на цэнтралізаванае тэсціраванне ўжо ідзе. Яна працягнецца па 1 чэрвеня ўключна.

«Шукаю забойцу для мужа»

Жыхарка Гомеля 1961 года нараджэння арыштавана па абвінавачванні ў падрыхтоўцы наўмыснага забойства па найме. Жанчына хацела забіць мужа.

Пра здарэнне паведаміла прэс-служба ўпраўлення Следчага камітэта Рэспублікі Беларусь па Гомельскай вобласці.

Паводле аператыўных даных, жанчына актыўна стала шукаць выканаўцу замовы. За забойства мужа яна гатова была заплаціць 2 тысячы долараў. У якасці перадаплаты гамяльчанка нават аддала частку сумы. Аднак супрацоўнікі абласнога ўпраўлення па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю МУС, якія атрымалі гэтую інфармацыю, не далі давесці справу да канца.

Па дадзеным факце ўзбуджана крымінальная справа. Жанчына арыштавана і знаходзіцца ў СІЗА.

Год турмы за напад на ўрачоў

37-гадовага мужчыну з вёскі Ямічна Баранавіцкага раёна, які ў лістападзе 2011 года напаў на медыкаў, суд прысудзіў да аднаго года пазбаўлення волі.

На судзе абвінавачаны сказаў, што яму тады здалося, што шпрыц занадта вялікі і яго хочуць атруціць, а што адбывалася далей, паводле яго слоў, ён не памятае.

Суд прызнаў мужчыну вінаватым у злосным хуліганстве, а таксама звярнуў увагу на неабходнасць прымянення да яго прымусовых мер бяспекі і лячэння.

У Таджыкістане, Туркменіі і Беларусі забаранілі фільм “Дыктатар”

Новая камедыя вядомага англійскага акцёра Сашы Барона Коэна не спадабалася ўладам шэрагу краін СНД, хоць гаворка ў фільме ідзе пра арабскіх уладароў.

У кінастужцы Коэн выканаў ролю кіраўніка маленькай, але вельмі багатай на нафту дзяржавы. Ён гатовы нават рызыкаваць сваім жыццём, толькі каб ні ў якім разе не дапусціць дэмакратыі ў сваёй “любоўна прыгнятаемай краіне”.

“Мінсквідэапракат” фільм да паказу не планue. Напэўна, каб у гледачоў не ўзніклі “няправільныя асацыяцыі”.

Беларусы вераць варажбітам

У Беларусі дзейнічае не менш за 800 экстрасэнсаў, лекараў і варажбітак — мяркуюць беларускія сектазнаўцы.

“У Беларусі дакументальна пацверджана дзейнасць 384 лекараў, экстрасэнсаў, астролагаў, чараўнікоў, ведзьмакоў, эніяпсіхолагаў, біякарэктараў, варажбітак. У гэтую лічбу ўваходзяць тыя, хто пра сябе афіцыйна заявіў — праз рэкламу, з дапамогай улётак, праз аб’явы ў сетцы інтэрнэт”, — паведаміў агенцтву “Інтэрфакс-Захад” кіраўнік цэнтра імя Язэпа Волацкага Беларускага Экзархата, доктар тэалогіі Венскага ўніверсітэта **Уладзімір Марціновіч.**

Пры гэтым ён адзначае, што рэальная лічба гэтай катэгорыі “спецыялістаў” у краіне ў разы больш за кошт тых, хто сябе не рэкламуе.

Дакументальна ў краіне зафіксавана 67 цэнтраў экстрасэнсорыкі, магіі і вядзьмарства.

ЧЫТАЛІ?

Міністр людзей не зразумеў

*Ва ўрадавай газеце “Рэспубліка” надрукавана стэнаграма прамой лініі з міністрам ЖКГ Беларусі **Андрэем Шорацам**. Людзі скардзіліся міністру, што не могуць укласціся ў ліміт на расходаванне вады — тыя самыя 140 літраў на чалавека.*

— Мы з жонкай пенсіянеры, спажываем у месяц не больш за 4 кубаметры на кожнага, каб не выйсці за рамкі. Калі на выхадныя прыязджае ўнук, за месяц набягае 10—12 кубоў. Мы разумеем, што гэта нашы праблемы, але ці можна неяк нам пайсці насустрач: пенсія невялікая, на ўліку кожная капейка? — звярнуўся да міністра **Андрэй Дзянісік** з пасёлка Дзятлава.

— Праведзены аналіз паказаў, што дзеючы механізм дыферэнцыраванай аплаты за паслугі водазабеспячэння і водаадвядзення не выклікае асаблівых нараканняў у грамадзян, а фактычныя аб’ёмы спажывання насельніцтвам вады па краіне за 2011 год склалі ў сярэднім 3,4 куб. м на 1 чалавека ў месяц, — адказаў Андрэй Шорац. — Дзеючае заканадаўства выключэнняў для пенсіянераў або іншых катэгорый грамадзян не прадугледжвае. Акрамя таго, у рамках прадастаўлення дзяржаўнай адраснай сацыяльнай дапамогі грамадзяне могуць звярнуцца за штомесячнай ці аднаразовай сацыяльнай дапамогай, у тым ліку і на аплату (поўную або частковую) жыллёва-камунальных паслуг.

Мінчанін **Аляксандр Бенецкі** пацікавіўся, ці шмат тых, хто, як і ён, не ўпісваецца ў нарматыў.

— Так, людзі сталі эканоміць і глядзець за сваімі выдаткамі. Калі ўзяць у цэлым па краіне і падзяліць аб’ёмы спажытай вады на колькасць абанентаў, то сярэдні беларус расходуе 134 літры ў суткі, — растлумачыў міністр. — Не ведаю, чаму ў вас не атрымліваецца ўкласціся ў нарматыў, асабіста ў маёй сям’і такіх праблем няма. Бо не сакрэт, што ў асноўным перавышэнні ідуць там, дзе кватэры здаюцца, дзе зарэгістраваны адзін жыхар, а па факце пражываюць 8—9 чалавек.

ПРЯМАЯ ЛИНИЯ

Как и где отдохнуть летом?

*Специалисты отмечают на рынке туристических услуг заметное оживление. В отличие от прошлого года, когда из-за кризиса многим пришлось отказаться от курортов и моря, в этом сезоне белорусы уже начали выкупать путевки на лето. Как лучше организовать свой отдых, чтобы он был по душе и по карману? На вопросы читателей “Народной Воли” ответила начальник отдела туризма ООО “ЛОДЭ” **Наталья МАКЕЙ**.*

Хотите отдохнуть бюджетно — заранее бронируйте тур

— Скажите, пожалуйста, что имеют в виду турфирмы, когда говорят о бюджетном отдыхе? Что он включает?

— Во-первых, это отели категории две, три звезды и, как правило, не авиаперелет, а ж/д проезд или автобусный тур. Можно сэкономить на времени пребывания, вместо 14 дней заказать путевку на 10 дней.

Если вы хотите отдохнуть бюджетно и в то же время на хорошем курорте — заранее бронируйте тур.

Несколько лет назад были актуальны “горящие путевки”. Операторы продавали туры за два, три дня до заезда, и можно было купить путевку в пятизвездочный отель на неделю за 250 долларов. Сейчас об этом можно забыть. Тенденция последних лет такова, что чем ближе разгар сезона, тем выше стоимость путевки.

На бронировании тура удается здорово сэкономить. Например, забронировав путевку на июль в феврале-марте, можно за 1300—1500 долларов на троих отдохнуть 10 дней в Турции в четырехзвездочном отеле с вылетом из Минска. А если бронировать этот же отель на эти же сроки сейчас, то путевка уже обойдется семье в 2500 долларов. И чем ближе к дате вылета, тем меньше шансов, что вы вообще сможете уехать, потому что хорошие предложения выкупаются заранее. Система раннего бронирования очень популярна в Европе, ею активно пользуются, и хотельеры скидывают на проживание до 40%.

— А вносить деньги за путевку надо сразу или по частям?

— Хорошие условия этой акции предполагают довольно жесткие требования: 100%-ная предоплата с момента подтверждения этого тура. Более того, после подписания договора за любые изменения в туре (даты вылета, его продолжительности или замены фамилий туристов, например, когда вместо папы едет бабушка) включаются штрафные санкции. А если вы отказываетесь от тура, то вообще теряете все деньги — их не возвращают! Поэтому лучше такой тур страховать, и это будет все равно дешевле, чем покупать потом путевку в разгар сезона. Страховка от невыезда — это дополнительно 7% от стоимости тура. Но зато потом, если вдруг по каким-то причинам придется отказаться от тура, вы теряете только эти 7%, а деньги за тур вам возвращают.

— Скажите, пожалуйста, а есть туры в Болгарию с проездом поездом? Два года назад мы выкупили автобусный тур, и были большие задержки на границах, иногда стояли до 4 часов. Когда едешь поездом, то этого не происходит.

— В этом году цены на авиаперелеты и ж/д проезд практически одинаковые, разница небольшая, максимум 50 евро. Но зато из Минска до Варны вы долетите за пару часов, и еще в самолете вас покормят.

Путевки подорожали

— Добрый день, Наталья! Хотела бы с вами посоветоваться: где недорого можно отдохнуть молодой семье за границей в ближайшее время?

— Хорошие направления — это Турция, Кипр. Если отдых в мае, начале июня, можно рассматривать Египет. Летом туда ехать не стоит, в июле-августе температура воздуха в Египте доходит до 40—50 градусов, и большую часть времени туристы вынуждены проводить в номерах с кондиционером. Сейчас тур в Египет на двоих на 10 дней обойдется в полторы тысячи долларов с вылетом из Минска. Это будет отель три звезды, можно даже подобрать и четыре звезды.

— А можно лететь из Киева или Москвы? Это ведь будет дешевле.

— Так было раньше. Сейчас очень удобно и комфортно лететь из Минска. Цены на путевки с вылетом из Минска и Москвы практически одинаковые, потому что дополнительно из Москвы еще оплачивается курортный сбор — это 70 долларов с человека, плюс трансфер — а это еще и дополнительные неудобства.

Сейчас бронирование туров с вылетом из Москвы или Киева, как правило, вынужденное. Люди поздно обращаются за путевками, когда вылетов из Минска на эти конкретные даты уже нет. И очень

жалко таких туристов: за такую же цену тура они вынуждены еще добираться до курорта через Киев или Москву.

— В прошлом году многие белорусы в отпускной сезон остались дома. Не подешевели ли туры в этом году?

— К сожалению, нет. Несмотря на мировой кризис, владельцы отелей подняли стоимость проживания в отелях на 15 процентов, и турфирмы, в том числе и белорусские, вынуждены повышать цены. В этом сезоне подорожали и такие популярные направления, как Турция, Болгария. Но это вина не белорусских туроператоров, а наших зарубежных партнеров, с которыми мы работаем.

Но, несмотря на это, ситуация на белорусском рынке туруслуг по сравнению с прошлым годом заметно улучшилась, идет активное бронирование туров, поступает очень много телефонных звонков, народ интересуется, выбирает, где отдохнуть. Возможно, это происходит потому, что из-за девальвации и проблем с валютой в прошлом году многие были вынуждены пропустить отдых на море, и в этом как бы наверстывают упущенное.

Куда стоит ехать с детьми?

— Добрый день! Спасибо за возможность задать вопросы Наталье Макей. У меня их несколько. Первый: как организовать отдых в Кисловодске?

— Можете обратиться в нашу фирму, и мы подберем вариант, который вас устроит. Могу сказать, что выбор ваш хороший. В Кисловодске очень хороший воздух, там работает около 40 санаториев. Но отдых недешевый, как минимум 40 долларов с человека в сутки.

— Второй вопрос: как организован детский отдых на Азовском море? Мы хотим отправить туда летом внучку, семиклассницу.

— Думаю, что такие предложения вы найдете легко. Что касается “ЛОДЭ”, то мы предлагаем очень хороший детский отдых в Крыму, в Болгарии, в Беларуси — это если вы хотите отправить ребенка в лагерь. Для семейного отдыха с детьми, конечно, идеально подходит Турция. Там прекрасный сервис, анимация, удобная система питания “всю включено”, пища не острая. С июня по август температура воздуха в Турции редко поднимается выше 35 градусов и опускается ниже 29 градусов. Т.е. практически каждый день хорошая погода. Для отдыха с детьми лучше выбрать Анталию, Аланию.

Также еще одно популярное направление для отдыха с детьми — Болгария. Там прекрасные песчаные пляжи, питание также организовано по системе “все включено”. И что самое важное: отдых в этих странах доступен белорусам по цене. К слову, в этом году для туристов, выезжающих на отдых в Болгарию, мы продолжаем акцию 2+2, когда родители путешествуют с двумя детьми до 14 лет, на детей оплачивается только проезд, а проживание и питание в отеле будут бесплатными.

Хорошо отдохнуть с детьми можно в Испании. Во многих отелях там стремятся сделать семейный отдых максимально необременительным для родителей, предлагается много разных программ.

— Куда лучше поехать на отдых к морю семье из четырех человек, доход которой достаточно скромный? На отдых мы можем потратить тысячу долларов, максимум полторы (Е.Абрамович).

— Можно рассмотреть отдых в Крыму. Например, восточное побережье полуострова — Гурзуф, где красивая природа и неповторимое сочетание горно-морского воздуха — очень полезного для здоровья. За полторы тысячи долларов на 4 человек вы сможете там отдохнуть, включая проезд автобусом, трехразовое питание, отель с няней. Дорога, к слову, не очень утомительная, автобус комфортабельный, с кондиционером, в пути находитесь чуть больше суток.

За эти же деньги можно найти отдых в Болгарии, Турции. Это будет отель три звезды, питание — только завтраки.

Об отдыхе в Беларуси надо заботиться заранее

— Здравствуйте! Меня зовут Татьяна Ивановна. Подскажите, где в Беларуси можно отдохнуть этим летом? Например, за 400 долларов — среднюю зарплату минчанина?

— Можно прекрасно отдохнуть в пансионате “ЛОДЭ” на Лепельском озере, в 160 км от Минска. Это очень красивое, живописное и экологически чистое место с собственным мини-зоопарком. За 3 миллиона рублей вы сможете заказать путевку на 12 дней в одноместном номере с телевизором, холодильником, набором посуды и удобствами в блоке. Это отдых для приверженцев спокойного, тихого времяпровождения, но не скучный. В пансионате проходят дискотеки, предлагаются экскурсии, работает прокат инвентаря для активного отдыха: лодки, катамараны, велосипеды. Организован досуг не только для взрослых, но и для детей.

За 400 долларов можно купить путевку в какой-либо санаторий и не только отдохнуть, но и оздоровиться. Отталкиваться надо от профиля заболевания и выбирать: если это сердечно-сосудистая система, то санаторий “Нарочь”, “Крыница”, если опорно-двигательный аппарат — “Родон”, “Белая Русь” и т.д. Цены там разные, но в среднем за 4 миллиона белорусских рублей можно найти путевку на 12 дней в двухместном номере с удобствами, естественно, с трехразовым питанием и лечением.

— Говорят, что россияне уже выкупили все путевки в наших санаториях…

— Россияне действительно очень мобильны в этом плане, они зачастую летом бронируют отдых уже на следующее лето, отдыхают вне сезона. У белорусов такой менталитет, что отдыхать надо только летом, путевки выкупать в последний момент. И когда ждут до последнего, то зачастую выбирать приходится из небольшого количества вариантов. Но предложения есть.

— А санатории эти не такие убогие, как были в советские времена?

— Конечно, нет. В белорусских санаториях постоянно идет ремонт, реновация номеров, обновляется лечебная база. Мы работаем с белорусскими санаториями более 10 лет и видим, какими гигантскими темпами, особенно за последние 5—6 лет, они модернизируются. Почему россияне так полюбили наши санатории? Потому что там можно получить очень хорошее лечение, оздоровиться. Российские санатории больший упор делают на условия проживания, там много номеров люкс, vip. У нас же средства вкладываются в оборудование, в лечебную базу, новые спа-системы.

— Здравствуйте, меня зовут Алексей Николаевич. Не могли бы вы подробнее рассказать, какой отдых предлагает пансионат “ЛОДЭ” и какие там условия?

— Пансионат располагается на острове, посреди Лепельского озера. Отдыхающие проживают в коттеджах, где есть холодная и горячая вода, отопление. В номерах есть телевизор, холодильник, ортопедическая мебель. Есть коттеджи эконом-класса, они находятся на первой береговой линии. Номера в этих коттеджах также с телевизором, холодильником, ортопедической мебелью, но удобства — в отдельном здании. Но не надо этого бояться, там все чисто, аккуратно, установлена хорошая сантехника.

Питаются постояльцы в кафе — это здание в охотничьем стиле. Обслуживают отдыхающих официанты. За питанием мы очень следим.

— И сколько там людей отдыхают одновременно?

— Около 115 человек.

Не дайте себя обмануть

— Вопрос от Елены, менеджера из Минска.

Давно мечтала съездить в Индию, но есть одна проблема. Все мои друзья жалуются на то, что меню даже в самых дорогих отелях имеет уж очень сильный национальный колорит. Готовят вкусно и разнообразно, но вся еда очень пряная. Люди с гастритом питались только газировкой и вареными яйцами!

Скажите, обязан ли туроператор проследить за тем, чтобы пища была удобоваримой для европейцев? И что делать, если есть приготовленное все-таки не получается?

— Индия — очень колоритная, экзотическая страна, всем советую там побывать.

Вы правы: в Индии действительно пища традиционно острая. Но не все отели предлагают туристам исключительно национальную кухню, неудобоваримую для европейцев. Есть специальные отели, где кухня традиционно европейская. Покупая тур, вы должны оговаривать с оператором эти нюансы и подбирать отель, который вас устроит. Но помните, что отели с европейской кухней будут несколько дороже по цене.

Могу дать вам такой совет: в Индии, когда вы будете делать заказ в кафе, сразу же предупредите официанта, что вы не употребляете острую пищу. Одной фразы “ноу чили” будет достаточно, чтобы вас поняли.

— Добрый день! Татьяна Юрьевна из Бреста беспокоит. Сейчас очень популярен отдых в Арабских Эмиратах. Я внимательно изучила туристические форумы в интернете и увидела много предупреждений о некачественных услугах. Это касается тех, кто предпочитает отдыхать не в отелях, а снимать квартиры — так дешевле. Им обещают апартаменты в самом центре туристической Мекки, в Дубае, но на месте туристов отвозят в Шарджу — а это уже другой эмират! Приходится долго добираться на такси до моря, ресторанов и всего интересного, что хочется посмотреть. Условия и там хорошие, но все равно по сути это обман. Можно ли в такой ситуации по возвращении из ОАЭ требовать компенсацию?

— Дубай и Шарджа — разные эмираты, отдых в них значительно отличается по цене: путевки, в том числе и с проживанием в апартаментах, а не в отеле, в Дубае дороже. И если вам обещали Дубай, а отвезли в Шарджу, вы имеете полное право требовать компенсацию.

— А как это происходит? Куда нужно обращаться?

— Сначала в турфирму, с которой вы заключали договор. Свои претензии и требования вы должны изложить в письменном виде и желательно не позднее чем через 2 недели, как завершился тур. В течение 10 дней фирма должна дать ответ и тоже в письменном виде. Если ответа нет, вы вправе обращаться в вышестоящие инстанции — Министерство спорта и туризма, в Общество по защите прав потребителей, а при необходимости и в суд.

Для бедных и богатых

— Хочу отправить родителей в тур по Европе, но меня смущает, что ехать нужно на автобусе. Они пенсионеры, и комфорт в дороге играет большую роль. Есть ли какие-нибудь варианты, при которых путешествие проходит не в скрюченной позе в салоне автобуса?

— Автобусные экскурсионные туры — это хорошее соотношение цены/качества в том плане, что за небольшие деньги организованно, с гидом можно увидеть около шести столиц европейских государств и несколько дней отдохнуть на море. Такой же тур с авиаперелетом существенно удорожает стоимость путевки.

Автобусы сейчас комфортабельные, сиденья широкие, спинки откидываются. Очень многие туры предполагают передвижение исключительно днем, с ночным отдыхом в отеле. Может быть, такой тур, причем на небольшой срок — дней 5—7, устроит ваших родителей.

Что еще можно посоветовать? Бронирование авиарейсов по системе лоукост (low cost), которая дает возможность летать дешево. Но такое бронирование перелетов возможно только самостоятельно, через интернет, а не турфирму. Например, тарифы по такой системе из Вильнюса до Мадрида могут составлять 10 евро за билет, до Вены — 70 евро. Но это уже путешествие, экскурсии, которые человек планирует самостоятельно, следовательно, он должен позаботиться о жилье и, видимо, должен владеть свободно хотя бы английским языком. К слову, к нам сейчас часто обращаются студенты, которые нуждаются только в визовой поддержке, а по Европе путешествуют самостоятельно и пользуются именно системой лоу-кост.

— Добрый день! Звоню из любопытства: где отдыхают богатые белорусы?

— В основном на островах. На Мальдивах, Корфу, Барбадосе, Цейлоне. Есть в Беларуси богатые туристы, которые готовы потратить на отдых и 15 тысяч евро, и 30 тысяч евро. Но, правда, сейчас они тоже стали считать деньги. Если 5 лет назад приходили туристы, которые заказывали президентский люкс в королевском отеле и их любимой фразой было: “Хочу номер, чтобы одной ногой был в апартаментах, а второй в собственном бассейне с морской водой и для меня был организован индивидуальный трансфер с вертолетом”, то сейчас они более скромны в своих пожеланиях.

Мария ЭЙСМОНТ.

ОТКРЫТЫМ ТЕКСТОМ

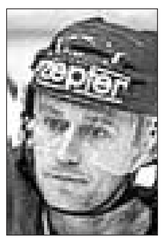
«Посрамили сборную, посрамили Родину, плюнули в душу...»

Провальное выступление сборной Беларуси по хоккею на чемпионате мира (14-е место) обсуждают отечественные специалисты и болельщики.

Надо отметить, что многие либо вообще не соглашались давать какие-либо комментарии, либо переадресовывали к главному тренеру Кари Хейккиля. То ли стеснялись, то ли стыдно было за белорусский хоккей...

Олег АНТОНЕНКО, бывший игрок сборной Беларуси:

— Что сказать? Когда ставится задача попасть в восьмерку, а команда занимает 14-е место, то, безусловно, это слабый результат. Но, чтобы знать, почему так, надо находиться внутри сборной. Я же не знаю, что там происходило. И даже если у меня есть по этому поводу какая-то информация, не имею права ее разглашать.

— Это уровень других команд растет или мы опускаемся?

— Безусловно, европейские сборные, которые выходят в сильнейшую группу, выравниваются. Посмотрите на норвежцев, немцев, датчане неплохо развиваются... Видимо, и нам надо задуматься над тем, что следует больше внимания уделять детско-юношескому хоккею. Работа школ очень слабая, нет у нас достойных воспитанников после того, как появились братья Костицыны. Нет хоккеистов, которые заиграли бы на хорошем уровне.

— И что нужно сделать, чтобы исправить ситуацию? Повысить детским тренерам зарплаты или что-то еще?

— Зарплата — тоже не последний фактор, но есть и много других моментов. Нужно, чтобы мы не варились в собственном соку, а учились. Пускай бы наших детских тренеров посылали на какие-то курсы тренерского мастерства за границу, семинары, приглашали бы сюда опытных специалистов, чтобы те делились опытом. Да, это накладно, но если мы хотим развивать хоккей, то без этого не обойтись. И отношение надо, наверное, немного изменить. Потому что вот требуют с детских тренеров: "Мы должны быть первые". И получается, что дети, которым по 9—13 лет и которые смотрятся чуть-чуть лучше остальных, играют. А остальные просиживают штаны на скамейке запасных. Но не факт, что и те, которые лучше катаются, заиграют в будущем. В истории много таких примеров. А руководители, вообще не разбирающиеся в хоккее, требуют результат. Вот мы его и получили на чемпионате мира.

Андрей ГУСОВ, главный тренер ХК "Шахтер" (Солигорск):

— Ничего не хочу комментировать, звоните лучше генеральному менеджеру сборной Владимиру Сафонову, главному тренеру Кари Хейккиля, пускай они рассказывают, что там у них произошло и как. Одно скажу: по той игре, которую демонстрировали наши хоккеисты, войти в восьмерку сильнейших было просто нереально.

Эдуард ЗАНКОВЕЦ, экс-главный тренер сборной Беларуси:

— Если посмотреть на выступление наших молодежных сборных, то они уже давно не играют в группе "А", — *приводит слова тренера euroradio.fm.* — Было бы удивительно, если бы главная команда сражалась за место на пьедестале, а молодежные команды играли в группе "B". Поэтому все взаимосвязано. Если нет подрастающего поколения, есть проблема с линией защиты... Думаю, сейчас, безусловно, будет очередной год, когда выдумают какую-нибудь причину, найдут кого-нибудь ответственного за эту неудачу. А дальше все опять пойдет по-старому. Будут весь сезон говорить, что все нормально. Пара недель стыда и позора — а потом опять то же самое.

Михаил ЗАХАРОВ, главный тренер ХК "Юность" (Минск), бывший главный тренер сборной Беларуси:

— Не могу понять, какое я отношение сейчас имею к сборной? Не мне оценивать ее выступление.

Евгений ВОРСИН, председатель Федерации хоккея Беларуси:

— Два последних матча были проведены на очень хорошем уровне, — цитирует Ворсина euroradio.fm. — Но в последнем матче со сборной Канады судьи испортили всю игру: при счете 1:1 был ряд удалений. 5-минутное удаление сломало всю игру. Но играли замечательно. Мужики проявили себя. Показали, что играть умеем, знаем как, и канадцы тоже испытали это на себе. Ну а результат, разумеется, не устраивает. Пятыми или шестыми мы должны были быть обязательно.

Александр АНДРИЕВСКИЙ, тренер сборной Беларуси по хоккею:

— Для оценки выступления команды на чемпионате есть главный тренер, так что лучше к нему обращаться...

— А как вам сам чемпионат? Европейский хоккей прогрессирует?

— Тяжело сказать об этом однозначно. Все равно самые лучшие хоккеисты уезжают играть из Европы в Национальную хоккейную лигу.

— Многие говорят, что сегодняшние беды нашей сборной нужно искать в развитии детско-юношеского хоккея в Беларуси...

— Я тоже уже устал об этом говорить. Но какой от разговоров толк? Мы говорим-говорим, но ничего не меняется. Отсюда и результат такой.

— Когда тренерский штаб будет подводить итоги выступления?

— Не знаю, будет же, наверное, какой-то разбор полетов на тренерском совете. Итоги будут подведены обязательно.

Dostoevski, болельщик на форуме pressball.by:

— Уважаемые "сборники"! Может, расскажете сказочку про сверхмотивацию? Нет, уже не проканает. А может, про огонек в глазах? Нет, там не огонек, там отблески ярких побед других команд. А может, расскажете про хлопок дверью? Нет, нашу дверь мы сами вынесли несколько лет назад, и в нашем хоккейном доме без окон и дверей гуляют сквозняки отчаяния, висит паутина воспоминаний, а также покрытые плесенью былые победы... Посрамили сборную, посрамили Родину, посрамили честь, украли мечту, плюнули в душу. Безвольные. Контракты, наверное, у всех заключены на следующий сезон? И заработная плата соответствующая? Какая тут сборная?.. Очень горько наблюдать, как заканчивается хоккейная сказка, так и не начавшись.

Алесь СИВЫЙ.

ШАХМАТЫ

Из творчества читателей

В.Жукович

Белые: Крg1, Фа3, Ла6, Лd3, Cd8, Cg8, Ка2, Кс8, пп. а4, а5, е3 (11).

Черные: Крс5, Фb4, Лd4, Се5, Cf1, Kd1, пп. с6, с7, d7, g3 (10).

Мат в 2 хода.

Публикуем задачу, которую составил и прислал в редакцию наш читатель из Минска, белорусский поэт и по совместительству шахматист первого разряда Василий Алексеевич Жукович. Попробуйте найти ее решение.

Свои ответы присылайте по адресу: **220030, Минск, ул.Энгельса, 34а, редакция газеты "Народная Воля", "Шахматы".**

Юные чемпионы

В Минске прошло первенство Беларуси по шахматам среди юношей и девушек в возрастных группах до 12, 14 и 16 лет. Соревнования проводились по швейцарской системе в 9 туров. У мальчиков до 12 лет борьбу за медали и право представлять нашу страну на чемпионатах мира и Европы вел 41 шахматист.

В острейшей борьбе победу одержал перворазрядник Сергей Калиновский из Рогачева, показавший высокий результат — 7 очков из 9 возможных. Всего на пол-очка отстали сразу четверо участников. По дополнительным критериям серебряную медаль выиграл кандидат в мастера Валерий Казаковский, бронзовую награду получил Николай Шешко (оба из Минска). Такой же итог у занявших соответственно четвертое и пятое места Михаила Никитенко (Минск) и Николая Германовича из Бреста.

У девочек в этой возрастной группе соревновались 26 спортсменок. Чемпионский титул выиграла Татьяна Антонович — 7 очков. Такой же результат у Веры Прокопук, получившей серебряную награду (обе из Минска). На пол-очка меньше у могилевчанки Ольги Баделько — бронзовая медаль.

В первенстве юношей до 14 лет выступили 43 шахматиста. Уверенную победу одержал 13-летний кандидат в мастера Антон Шеремет — 7,5 очка. По 6,5 очка в активе Егора Филипца из Мозыря — серебряная медаль и Станислава Ковалевского (Минск) — бронза.

У девушек до 14 лет чемпионкой стала кандидат в мастера Екатерина Бейненсон из Пинска — 8 очков. На очко отстала кандидат в мастера Ольга Молотилова (Витебск), а бронзовая медаль у перворазрядницы Анастасии Селенчик (Гомель).

У юношей до 16 лет лучший результат показал кандидат в мастера Роман Гриб (Пинск) — 8 очков. Серебряную награду выиграл Валентин Ежель из Гомеля — 6,5, бронзовую — Андрей Крейнгауз (Могилев) — 6 очков.

У девушек до 16 лет успеха добилась перворазрядница из Бреста Лина Узловатая — 8 очков. Такой же итог у серебряного призера — кандидата в мастера Марии Невеселой (Минск). А бронзовая медаль у кандидата в мастера из Кобрина Марии Колядич — 7 очков.

ПО ПОВОДУ

За что боролись?!

Внимательно посмотрел по телевидению матчи чемпионата мира по хоккею с участием белорусской сборной. На мой взгляд, причины того, что сборная второй год подряд не попадает в заветную восьмерку, следующие.

Во-первых, главный тренер команды Кари Хейккиля ранее не работал с национальными сборными. Клубы и сборные — большая разница. Видимо, вновь наши хоккейные боссы сделали ставку не на ту "лошадку"...

Во-вторых, излишне много грубых ошибок на этом чемпионате допустили наши лучшие хоккеисты, в том числе и вратарь Андрей Мезин. В одном из матчей комментатор даже с возмущением изрек: "Так играть просто нельзя, ляп за ляпом!"

В-третьих, малорезультативная игра наших заокеанских хоккеистов, основной нашей ударной группы.

У команды вместо усиления агрессии от матча к матчу появилась какая-то недопустимая пассивность, что говорит о недостаточной психологической устойчивости.

Считаю, что и сами наши хоккеисты до глубины души не прониклись чувством высокой ответственности перед страной. Может быть, ошибаюсь, но не увидел я, чтобы ребята играли каждый матч на пределе возможностей с первой и до последней секунды. А ведь на чемпионатах мира нужно не просто играть, а биться на каждом метре площади. Только тогда победы полюбят нас.

И еще. Уважаемые руководители Федерации хоккея! Не считаете ли вы, что при той огромной поддержке хоккея руководством страны и народом (ведь деньги расходуются в том числе и народные) выступить так, как выступили, — совсем безответственно? Тем более что фиаско повторилось. Может быть, стоит освободить свои кресла?! Думаю, что это было бы честно и по-мужски.

Юрий ЯСИНСКИЙ, ветеран спорта, заслуженный тренер БССР.

«Нафтан» — у Лізе Еўропы!

Футбалісты наваполацкага "Нафтана" другі раз у сваёй гісторыі сталі ўладальнікамі Кубка Беларусі па футболе.

У фінале "Нафтан" перамог "Мінск" з лікам 6:5 (асноўны і дадатковы час — 2:2, пенальці — 4:3).

Такім чынам, каманда з Наваполацка будзе прадстаўляць Беларусь у Лізе Еўропы, хоць галоўны трэнер "Нафтана" Ігар Кавалевіч не ведае, ці не разбягуцца футбалісты ўжо заўтра.

— Магчыма, гэта быў апошні матч, — з сумам распавёў ён пасля гульні. — Калі каманда не патрэбна гораду і заводу, яе на 80 працэнтаў разбяруць... Можа, і "Мінск" будзе гуляць у Лізе чэмпіёнаў.

МАЗАІКА

Памірылі...

Галоўны трэнер футбольнага клуба "Гомель" Алег Кубараў дыскваліфікаваны на два матчы, ігрок барысаўскага БАТЭ Арцём Канцавой — на тры, паведаміла прэс-служба Беларускай федэрацыі футбола па выніках пасяджэння дысцыплінарнага камітэта БФФ.

Прадметам разгляду стала сітуацыя пасля заканчэння сустрэчы 10-га тура "Гомель"—БАТЭ. Канцавой паказаў непрыстойны жэст у адрас гаспадароў, а Кубараў на прэс-канферэнцыі ў рэзкай форме абвінавацію свайго барысаўскага калегу Віктара Ганчарэнку ў знявазе і непавазе.

Вось бы так і на Алімпіядзе!

Беларуская кідальніца молата Аксана Мянькова названа лепшай спартсменкай красавіка па выніках апытання, праведзенага Еўрапейскай федэрацыяй лёгкай атлетыкі.

Прадстаўніца Беларусі атрымала такое званне ўпершыню, паведамілі БелаПАН у прэс-службе Беларускай федэрацыі лёгкай атлетыкі.

У красавіку 2012 года ў лік суіскальнікаў увайшлі прадстаўнікі 12 краін, у іх ліку беларускія кідальнікі молата Аксана Мянькова і Павел Крывіцкі.

На спаборніцтвах у Брэсце, якія прайшлі ў канцы красавіка, Мянькова ўстанавіла рэкорд Беларусі (78,19 м) і паказала лепшы вынік сезона ў свеце. Нацыянальнае дасягненне алімпійскай чэмпіёнкі Пекіна стала трэцім у гісторыі сусветнай лёгкай атлетыкі.

Беларусы — у лідарах

Учора апублікаваны новыя рэйтынг-лісты WTA і ATP. У адзіночным разрадзе ў жанчын беларуска Вікторыя Азаранка працягвае ўтрымліваць першы радок.

Азаранка ўзначальвае сусветны рэйтынг ужо 17-ы тыдзень запар. У новай версіі рэйтынгу ў яе 9020 ачкоў. Следам за беларускай ідзе расіянка Марыя Шарапава — 8390 балаў.

У адзіночным разрадзе яшчэ дзве беларускі ўваходзяць у першую сотню тэнісістак: Вольга Гаварцова — 74-я (847), Анастасія Якімава — 99-я (670).

Мужчынскі парны рэйтынг трэці тыдзень запар узначальваюць беларус Максім Мірны і яго партнёр канадзец Дэніэль Нестар. У новай версіі табелі аб рангах у іх па 9420 ачкоў. У братоў Боба і Майка Браянаў з ЗША, якія лідзіравалі раней, а цяпер займаюць 3—4-е месцы, — 8430 балаў.

У мужчынскім адзіночным разрадзе лепшы з беларусаў Уладзімір Ігнацік займае 254-е месца (187), Сяргей Бетаў — 458-ы (78), Дзмітрый Жырмонт — 560-ы (47). Лідзіруюць серб Новак Джокавіч (11.200), швейцарац Роджэр Федэрэр (9430) і іспанец Рафаэль Надаль (9105).

Без медалёў

На чэмпіянаце Еўропы па футзале зборная Беларусі заняла 5-е месца.

У матчы за 5-е месца беларусы сустракаліся з камандай Славакіі і перамаглі з лікам 6:1, піша БелаПАН. А чэмпіёнам Еўропы стала зборная Бельгіі, якая не прайграла ніводнага матча.

Беларускія футбалісты на гэтым першынстве выйгралі абодва матчы групавога этапа — у нарвежцаў і чэхаў. У чвэрцьфінале беларусы саступілі (1:2) зборнай Расіі і не змаглі выйсці ў паўфінал.

Зборная Беларусі ўдзельнічае ў чэмпіянатах Еўропы з 1993 года. У 2004 годзе яна заняла 1-е месца, у 2008-м — 3-е, у 2010-м — 4-е.

Слёзы Абрамовіча

У мінулыя выхадныя англійскі футбольны клуб "Чэлсі" выйграў галоўны еўрапейскі трафей — Лігу чэмпіёнаў.

Асноўны і дадатковы час матча "Чэлсі"—"Баварыя" закончыўся ўнічыю (1:1), а ў серыі пенальці шчасце было на баку англічан.

Дарэчы, упершыню з 1984 года фіналіст Лігі чэмпіёнаў гуляў на дамашнім стадыёне. "Баварыя" прымала "Чэлсі" на "Альянс-Арэне" ў Мюнхене.

Нагадаем, што ў мінулым сезоне "Чэлсі" выйграў Кубак Англіі, але спыніў барацьбу ў Кубку англійскай лігі на стадыі чвэрцьфіналу, заняўшы шостае месца ў нацыянальным чэмпіянаце.

Чатырохразовы чэмпіён Англіі раней толькі аднойчы даходзіў да фіналу Лігі чэмпіёнаў — у 2008 годзе на маскоўскім стадыёне "Лужнікі" клуб Рамана Абрамовіча прайграў па пенальці "Манчэстэр Юнайтэд".

Расказваюць, што зараз пасля пераможнага матча Абрамовіч нават заплакаў...

Адрас рэдакцыі: 220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а. Прыёмная: тэл. (017) 3286871. Тэл./факс рэкламнага аддзела: (017) 3286904, 3286906
nv@promedia.by
http://www.nv-online.info http://twitter.com/narodnaya_volya
ISSN 2071-9647
9 772071 964000 12079
Падпісныя індэксы: 63222, 632222
Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ
У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/0494179 ад 03.04.2009. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 21.05.2012 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 28010 экз. Заказ №2216.